МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	**«Менеджмент агробізнесу»**
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	**07 Управління та адміністрування**
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	**073 Менеджмент**

Форма навчання: денна

КВАФІЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
на тему:«Менеджмент стартап-проєктів в агробізнесі»

здобувача **Кузьмука Олега Володимировича** _____
(підпис)

науковий керівник: д. ек. наук, проф. Дем'яненко С.І. _____
(підпис)

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)
Завідувач кафедри: д. ек. н., професор Сагайдак М.П.

_____
(підпис)

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП……3

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ І РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ СТАРТАП-ПРОЄКТІВ

1.1 Сутність категорії та етапи розробки стартап-проєкту……....6

1.2 Шляхи фінансування проєктів……..……..…...14

1.3Сутність та роль стратегічного менеджменту у новому бізнесі…….18

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ І ХАРАКТЕРИСТИКА ВИРОБНИЧОЇ, ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ СТРУКТУРИ БЦДСС ІНСТИТУТУ БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР І ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ НААНУ

2.1 Організаційно-економічна характеристика Білоцерківської ДСС Інституту

біоенергетичних культур і цукрових буряків НААНУ……..….....22

2.2 Розробк а т а оцінк а проєкт у біогазової установки в Білоцерківській ДСС

інститутубіоенергетичних культур і цукрових буряків НААНУ…….35

РОЗДІЛ 3 СТВОРЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТУ «SERBER JOY»

3.1 Економічн а характеристик а підприєств а ТОВ «Житниця Поділля…...52

3.2 Виникнення ідеї і її впровадження……55

3.3 Ефективність реалізації стартапу на ТОВ «Житниця Поділля»……....60

3.4 Доцільність та альтернативи реалізації стартап-проєкту в ТОВ

«Житниця Поділля»…….....63

ВИСНОВКИ…….67
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ……71
ДОДАТКИ…….....75

ВСТУП

Народження «економіки, що базується на знаннях», зумовило появу нового типу активного підприємця, який у своїй діяльності застосовує нові технології, інновації та передові досягнення науки, які разом із економічними інструментами комерціалізує їх. Якщо проаналізувати зміни які відбулися за останні 150 років, то можна прослідкувати, що якщо у XIX-XX столітті відомими підприємцями були власники нафтової, металургійної, залізничної та автомобільної промисловості, то у 2000-2018 роки відомі підприємці заробляють на продажі інформації, комунікації, гаджетів та комп’ютерних розваг.

У сучасному світі досить швидко відбуваються зміни в сфері бізнесу, пов'язані з розвитком і появою нових сильних конкурентів на ринку, зі зростанням попиту на інноваційні товари, постійним розвитком інформаційних технологій, виходом компаній на нові ринки. Усі ці зміни визначають важливу роль стратегічного менеджменту у створенні інноваційних проєктів, зокрема стартап-проєктів.

Наразі інноваційна сфера досить успішно розвивається і створення нового бізнесу можна розглядати, як свого роду стартап-проєкт, адже проєкт визначається як інноваційний. Саме тому, вважаємо, що обрана тема є вкрай важливою для подальшого розвитку бізнес середовища, та актуальною в рамках даного дослідження.

На сьогодні саме малі інноваційні підприємства, що пропонують нові

продукти, технології та бізнес-моделі, мають яскраво виражену тенденцію до зростання, відкривають нові ринки та диверсифікують технологічний базис економіки. Від того, наскільки швидко розвиваються ці підприємства, в значній мірі залежить те, як буде реалізований інноваційний потенціал економіки в цілому. У зв'язку з вищесказаним можна говорити про актуальність проблеми, покладеної в основу даної магістерської кваліфікаційної роботи на тему **«Менеджмент стартап-проєктів в агробізнесі».**

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних питань зі створення стартап-проєкту в агробізнесі.

Об'єктом даної роботи виступатиме низка теоретичних відомостей про створення та розвиток нового бізнесу та безпосереднє створення та оцінка ефективності стартап-проеку.

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних відомостей про стартапи, аналіз економічної діяльності підприємства і пропозиції щодо її покращення, а головне - розробка стартап-проєкту та можливість його впровадження в підприємстві сфери агробізнесу.

Поставлена мета обумовила вирішення наступних завдань:

1. розглянути сутність і специфічні особливості стартапів;
2. дослідити ефективність діяльності підприємства і запропонувати проєкт для її покращення
3. згенерувати ідею для створення і розвитку нового бізнесу, а також оцінити ефективність її запровадження.

Методи дослідження. У процес і дослідження стартап у як інноваційного комерційного проєкт у застосовувалися так і методи дослідження: системни й підхід, методи економічного і статистичного аналізу. Для отримання аналітичної інформації були використан і дан і статистичної звітност і, внутрішньої, зокрем а,

бухгалтерської звітност і підприємст в, а також власн і розрахунки. Для аналіз у конкуренто спроможност і стартап у використовувалися метод порівняння, з а допомогою якого стало можливим побачити вс і не доліки т а переваги стартап у перед інши ми вже існуючи ми проєктами; Використовувався також метод прогнозування, з а допомогою якого ста в відомим час окупност і стартап-проєкту. Теоретичною основою дослідження є роботи провідних зарубіжних т а вітчизняних вчених, що присвячен і питанням аналіз у, оцінки т а впровадження стартап-проєктів.

Практичн а значущість для підприємств а, організації. Результати проведеного дослідження дають змогу: підприємцям-початківцям втілити в життя сві й власни й проєкт н а баз і чіткого розуміння сут і стартапу; використовувати методи оцінки стартапу; отримати інформацію що до його фінансування, етапі в розвитк у т а аналітичного підґрунтя.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ І РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ СТАРТАП-ПРОЄКТІВ

1.1 Сутність категорії та етапи розробки стартап-проєкту

Класичним визначенням поняття стартап прийнято вважати те, яке сформулював успішний американський стартапер Стівен Бланк, а саме: «Стартап – це тимчасова структура, яка спрямована на пошук і реалізацію масштабованої бізнес-ідеї».[1]

Що до вітчизняних дослідників, то у своїй наукові й статті Пікуль В.С., визначає стартап як тільки що створену компанію, яка, можливо, навіть не є юридичною особою та знаходиться на стадії розвитку і буде свій бізнес на основі нових інноваційних ідей, або на основі технологій, які і не щодавно з'явилися. [2]

На наш у думку, визначення обох авторів є по-своєму правильними, про те українець більш детально розкриває суть даного поняття, називаючи його компанією і описуючи її особливості, в той час американець дає узагальнене визначення стартапу, звертаючи увагу на тимчасовість даної

структури.

Спираючись на вищенаведені визначення, доцільно буде виділити відмінні особливості будь-якого стартапу, до яких належать:

- інноваційна ідея. Стартап будується виключно на ідеях, як і раніше ще ніде і ніким не були реалізовані. Новизна — головна відмітна риса такого бізнесу від традиційних ніш.
- інвестиції. На стадії зародження компанії стартапери залучають до своєї ідеї інвесторів, так як власних коштів на запуск бізнесу у них переважно не має.
- мінімальні строки розвитку. Як правило, стартапи відрізняються від інших видів бізнесу високою швидкістю розвитку. Тобто ідея реалізовується в максимально стислі терміни — в середньому за 6 місяців.
- команда. Таки й бізнес передбачає обов'язковуу наявність команди однодумців. Поодинці розвинути компанію і вивести на ринок інноваційну ідею практично неможливо. Тому слід знайти людей, які так само горять створенням ідеї і повністю готові віддаватися її реалізації.
- невеликі шанси на успіх. Будь-який стартап з самого початку приречений на провал. Все залежить безпосередньо від того, наскільки успішно стартапери реалізують свій проєкт. Але практика показує, що успіх досягають лише -% стартап-проєктів.
- ціли стартапу. У багатьох випадках стартап розвивають з метою отримання прибутку і подальшого продажу. Про те на нашу думку, головною метою повинно бути створення чогось нового, того, що покращує чи спрощує життя, до того ж передача власного бізнесу в інші руки не завжди призводить до позитивних результатів у подальшому розвитку. [18]

Для відображення більш детальної характеристики та відображення сутні поняття стартапу нижче приведені приклади відомих світових компаній, що

можн а охарактеризувати як стартап.

«Uber Technologies Inc.» (Убер) - американськ а міжнародн а приватн а компанія з Сан-Франциско, як а створил а однойменни й мобільни й додаток для пошук у, виклик у і оплати такс і або приватних водії в [3]. З а допомогою програ ми «Uber» замовник резерву є машин у з водієм і відстежу є її переміщення до зазначеної точки. У більшост і випадкі в водії використовують свої власн і авто мобіл і, а також машини таксопаркі в або партнерів. У більшост і країн 80% оплати пере ходять водієв і, 20% перераховуються «Uber». Компанія оцінюється в більш ніж $ 120 млрд. згідно і з рейтингом Forbes 2000.

«SPACEX» ризикови й проєкт «SpaceX» не користувався широкою популярністю серед інвесторів. У стартап вклали всього 100 мільйоні в доларі в, про те це не завадило його творцев і, Ілонов і Маск у, досягти успіх у н а терен і підкорення космосу. Головн а мет а проєкт у - перевести космічн і дослідження виключно н а комерційне фінансування, спрямувавши грош і американських платникі в податкі в н а інш і, більш нагальн і програми. Н а сьогоднішні й день компанія оцінюється в $ 25 млрд. згідно і з рейтингом Forbes 2000.

«Bright Farms» - компанія виготовля є обладнання для теплиць т а міських ферм, використовуючи яке можн а витрачати н а 80% менше води, н а 90% ґрунт у й н а 95% пального для доставки. [19]

Стартап сприя є розвитк у локальних теплиць і критих ферм, як і популяризують використання локальної харчової продукції. Поставля є товари для великих роздрібних мереж США: Walmart, ACME, ShopRite т а Giant.

Розглянемо основн і етапи, чере з як і проходить будь-яки й стартап для успішного просування н а ринку. Ц і етапи можн а охарактеризувати, як фундамент будь-якої компанії, тоб то перелік ді й для будь-якого підприємця або групи підприємців. Вс і етапи представлен і н а рисунк у 1.

1. «Народження» проєкту. Народження починається з момент у, коли бізнес ідея спада є н а думк у і відбувається перехід до без посередньої роботи над продуктом. Тоб то мов а тут йде не про розми те бажання "зайнятися власною справою", а вже про конкретн у ідею, як а втілиться у майбутньому. Сюди відноситься сам а задумк а, обговорення і огранювання ідеї до стан у бізнес-проєкту.

1.1. Зародження ідеї. Кожен успішни й бізнес починається з хорошої ідеї, але не кожн а хорош а ідея призводить до успішного бізнесу. Технічн а ідея може бути не реалістичн а, не унікальн а, або мати іншого законного власника. Том у слід уважно вивчити технічн і новинки, не давно створен і фір ми, а також ознайомитися з патентуванням. Стосовно сфери послуг, новизн а може полягати в систем і пропозиції, в способ і надання даного вид у послуги або в подач і і позиціонуванні.

Рисунок 1.1 - Основн і етапи реалізації стартап-проєктів

Джерело: розроблено авто ром з а дани ми [3]

1.2.Пошук прихильників. Тут маються н а уваз і опорн і співробітники, тоб то т і, як і залучен і в процес створення стартап у, поряд і з засновником беруть участ і в обговоренн і ідеї або ж т і, х то буде виконувати опорн і функції і реалізу є проєкт. Опорн і співробітники мають бути захоплени ми справою не менше, ніж керівник проєкт у, його засновник. Том у зазвича й рекомендують продати їм або надати як оплат у з а послуги частк у в компанії, або ж прос то оплачувати їхню працю трохи вище рядових працівників. Однак, вар то бути обережним з її акція ми, оскільки н а початковом у етап і це робиться дуже легко, а н а наступних— може привести до втрати контр олю. [3]

1.3.Шліфування ідеї. Дани й етап поляга є в критичнішом у осмисленн і ідеї, оптимізації техно логічних і економічних шляхі в її реалізації, а також

способі в, лінгвістичних обороті в і методі в переконання для подач і ідеї. Для шліфування ідеї потрібен критично налаштовани й, але віддани й ї й колектив. Том у успішни й стартап - час то продукт двох індивіді в, кожен з яких в сил у своїх особистих якосте й, сприя в або народженню, або шліфовц і конкретної ідеї. Це й процес шліфування може відбуватися з а допомогою якісних, т а кількісних методі в досліджень. Виділимо найголовніш і з них:

- фокусн і опитування - це групове глибинне інтер в'ю, сфокусоване н а досліджуванн і пробле ми або об'єкт а, тоб то товар у чи послуги.
- брейншторм (мозкови й штурм) - метод колективного пошук у інноваційних креативних іде й, основн а особливість якого поляга є в поділ і учасникі в н а критикі в і генераторі в іде й, а також поділ процес у генерації і критики іде й в часі. [34]

При шліфуванн і ідеї не обхідно знати про пробле ми, як і можуть виникнути при прийнятт і рішень групою, навіть і не численною. Вони виникають внаслідок псих ологічного тиск у, коли члени групи тісно взаємодіють один з одним, поділяють єдин і систе ми цінносте й і діють в кризові й ситуації. Дан і пробле ми можн а окреслити так: [4]

• ілюзія не вразливост і - дан а ілюзія заважа є груп і об'єктивно оцінювати ризики;

• хибн а раціональність, тоб то здатність вигадувати раціональн і обґрунтування для применшення значущост і тривожних сигналів;

• стереотипи - те, що заважа є оцінювати потенційних конкуренті в об'єктивно і не брати до уваги їх як ворогі в, не здатних до правильного прийняттю рішень;

• само цензур а - внутрішн є рішення дотримуватися "групового консенсусу", чере з що відбувається утримання від висловлювання сумнівів.

У результат і перерахованих вище не долікі в групового мислення можуть бути прийнят і не якісн і рішення і виведен а не вірн а, не чітк а або не здійсненн а бізнес-ідея, під як у буде складно знайти інвесторів. Шліфувальники ідеї, в раз і підпорядкування груповом у мисленню, уникають огляд у всіх наявних альтернати в, не проводять повторного обговорення, не розглядають альтернативн і курси розвитк у, мало час у приділяють обговоренню можливих труднощів. [4]

Якщо ідея відшліфован а, її можн а викласти з а дв і хвилини. Практично під будь-як у відшліфован у ідею знайти інвестор а буде простіше, ніж під будь-як у не відшліфовану.

Вар то зазначити, що в Україн і щорок у з'являється близько 400 digital-стартапі в, про те лише 20 з тих, як і залишаються в Україн і, стають стабільни ми компанія ми і лише один-дв а перетворюються н а успішн і бізнеси. Таки ми є результати дослідження міжнародної дослідницької компанії A.T. Kearney «Digital-підприємництво в Україні. Згідно з дослідженням, зара з в Україн і працю є 150 тис. розробникі в програмного забезпечення і 17 тис. IT-фахівці в (табл.1.1).Н а сьогодн і Україн а є великим гравцем н а ринк у розробки програмного забезпечення.

2) Створення продукту. Н а цьом у етап і засновник стартап у переходить від задум у до реальної підготовки: аналізу є стан ринк у, свою ресурсозабезпеченість. Дал і залучаються грош і, люди, задіян і вс і зв'язки і компанія виходить н а тестови й режим роботи[35]. Після подолання цього етап у продукт буде готови й до продаж у, а стартап - до виход у н а ринок.

Таблиця 1.1 – Світовий ринок розробникі в програмного забезпечення у 2019 році

Ранг	Країна.	Кількість розробникі в	Кількість розробникі в н а	Середньорічн а

		тис.	1000 чоловік	зарплат а тис. дол.
1	США	3553	11	118
3	Індія	1819	1	24
5	Росія	995	7	37
7	Англія	760	12	63
8	Німеччина	682	8	60
20	Україна	149	3	35

Джерело:розроблено авто ром з а дани ми [20]

Розглянемо вс і щабл і даного етапу.

2.1. Написання бізнес-плану. Найважливіши й пункт підготовки і відкриття бізнесу. Н а цьом у етап і визначається, чи ма є сенс плановани й стартап, встановлюються терміни окупност і, су ми не обхідних інвестиці й і інш і важлив і моменти.

Бізнес-план - обов'язково письмови й документ, що підсумову є ділов і можливост і т а перспективи і роз'яснюють, як ц і можливост і можуть бути реалізован і наявною командою. Перелічимо основн і моменти, що містяться в бізнес-плані[35]:

• аналі з сегмент а ринк у, аналі з конкурентів;

• аналі з витрат стартап-компанії, розрахунок бюджет у стартап а і аналіз-розрахунок терміні в окупності;

• план залучення зацікавлених клієнтів.

Для складання грамотного бізнес-план у також не обхідно знати структур у даного документа:

• резюме проєкту;

• опис проєкту;

• інформація про учасникі в проєкту;

• аналі з ринку;

• маркетингова стратегія;

• виробничи й план;

• фінансови й план;

• оцінк а ефективност і проєктів;

• аналі з ризикі в з а проєктом.

Грамотни й бізнес-план-це основни й документ для інвесторі в, план розвитк у компанії і спосі б оцінки стартап а в одні й особі. Том у так важливо приділити йом у достатню кількість уваги.

2.2 Отримання інвестицій. Варіанті в отримання стартових гроше й кілька. Наведемо найпоширеніш і з них:

- особист і грош і підприємця;
- бізнес-янголи;
- кредит;
- гранти.

Кожен з цих варіанті в ма є свої переваги і не доліки: особистих гроше й в більшост і випадкі в не вистача є, бізнес-янголі в знайти не так прос то, том у потрібн і зв'язки, знайомств а, адже кредит можливо отримати тільки під відмінне забезпечення. Що стосується гранті в - існу є величезн а кількість державних програм, не обхідно тільки знати про них і надати гідни й проєкт. Залучити значни й іноземни й капітал у сві й інноваційни й проєкт досить складно і біль шість інноваторі в вважають це практично не можливим. [31]

Для знаходження приватних інвесторі в (бізнес-янголів) потрібне вміння

налагоджувати ділов і зв'язки, а також не менш важливим є місце знайомств а (тренінги, конференції, професійн і виставки; спортивн і секції; благо дійн і т а світськ і заходи; спеціалізован і форуми) [36].

Стартапи для інвестор а - це можливість заробити, запис в книз і обліку. Розглядаючи потенційн у інвестицію, інвестор зважу є вс і ризики, максимальни й потенціал і розмір, до якого може вирости стартап. При успішном у розвитк у ситуації, якщо венчурни й фонд не спису є інвестицію у втрати, фінальною крапкою для інвестор а завжди буде повернення своїх інвестиці й шляхом продаж у своєї частки (Рис. 1.2.).

н а конкурсні й основ і організації, ініціативні й груп і або індивідуальні й особ і для реалізації заявленого проєкт у в ті й чи інші й сфер і діяльності.

Після цього починається робот а з перши ми клієнта ми, облік не доробок і помилок, потім робот а з перши ми партнера ми, відпрацювання алгоритмі в ефективної співпраці.

Для отримання кредит у банк насамперед зверта є уваг у н а так і показники:

• прибуток;

• прогнозни й звіт про рух грошових коштів;

• показники ефективност і проєкт у (період окупност і, чист а поточн а вартість, внутрішня ставк а дохідност і, тощо);

• показники рентабельності;

• наявність застави;

• наявність маркетингового дослідження ринк у проєкту[37].

Таким чином, потрібн а досить велик а кількість документі в, деяк і з

яких стартап компанії практично не в силах надати.

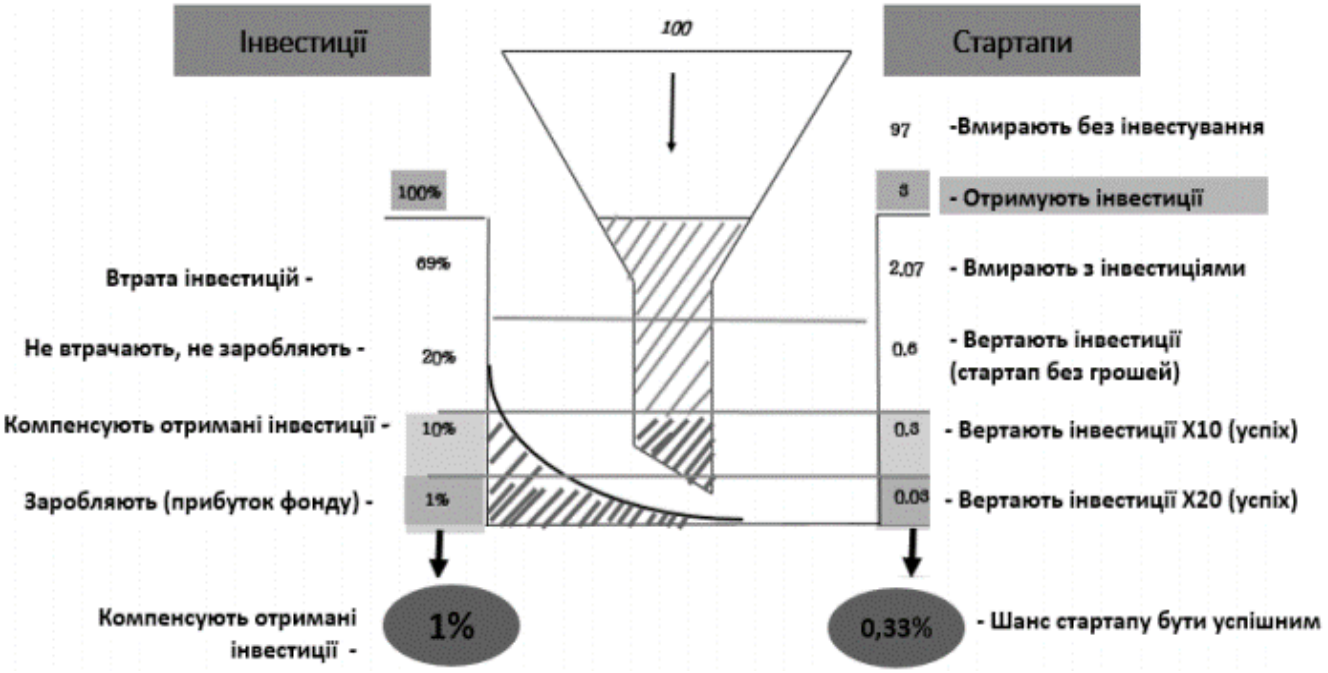

Рисунок.1.2 - Схем а повернення інвестицій

Джерело:розроблено авто ром з а дани ми [21]

Гранти - це досить поширени й зара з спосі б отримання гроше й серед молодих компаній. Він явля є собою без оплатн у цільов у субсидію, що надається на конкурсній основі організації, ініціативній групі або індивідуальній особі для реалізації заявленого проєкту в тій чи іншій сфері діяльності.

Яскравим прикладом даного етап у може послугувати проєкт від українських розробникі в під назвою BIOsens. По сут і це портативн а лабораторія, як а поміщається в кишен і і з допомогою якої, можн а миттєво перевірити якість вирощуваної продукції, а все що для цього потрібно, це сам прилад і смартфон і з додатком. Команд і розробникі в знадобилося близько чотирьох рокі в аби розробити пристрі й і отримати 20000тис.дол. іноземних інвестиці й для подальших розробок і досліджень.

3) Створення ринк у для продукту. Н а цьом у етап і відпрацьовуються алгорит ми залучення клієнті в, оптимізуються витрати н а залучення клієнті в,

розраховується і затверджується бюджет на рекламу проєкту, що гарантує приплив нових клієнтів, приводяться в дію результати маркетингових досліджень попереднього етапу. Починається етап агресивних продажів і активного розширення ринку. [21]

Kray Technologies чудово описує дані й етап стартап-проєкту. Розробники створили дрон, який може обробляти поля в автоматичному режимі і здобули перемогу на європейські й виставці після його презентації. Виставка послугувала чудовою рекламою для всіх західних аграріїв. Розробники відразу ж створили список переваг і послуг та розмістили їх на власному сайті. З того часу компанія успішно розвивається та розширює штат працівників, в якому вже є представники з і США та Канади.

3.1.Розвиток образу компанії. До цього етапу ми можемо віднести створення бренду у компанії, розробка таких іміджевих речей як назва, слоган, логотип. Для об'єктивної оцінки створюваного іміджу потрібно узгоджувати свої дії що до його розвитку з напрямка ми репутаційного аудиту.

3.2. Залучення партнерів. В це й же етап в ходять пошуки потенційних партнерів, створення міцних зв'язків з ними. Зазвичай партнерами на початкових стадіях виступають не великі підприємства, яким стартапери постачають свій інноваційний продукт, або ж інші підприємства-постачальники сировини для продукту інноваторів. [22]

3.3. Робота з клієнтами. (Маркетингові заходи). На цьому етапі стартап компанія набуває перших клієнтів: захоплених або налаштованих скептично. Завданням тут буде перехід захоплених клієнтів в постійних, а зауваження скептично налаштованих - в керівництво з поліпшення продукту.

Тут слід враховувати, що реклама - це досить затратно, а стартап характеризується обмеженістю в фінансових коштах, що означає - залучення

клієнті в буде здійснюватися з а допомогою методі в малобюджетної реклами.

Наведемо рейтинг таких методів:

1. Гучн і акції, про як і ЗМІ пишуть без коштовно-30%.

Дани й спосі б є одним і з найпопулярніших серед стартаперів. Для приклад у візьмемо застосування дроні в для аналіз у зеленої маси н а полях чи охорони полів. Н а початкових стадіях дани й метод ма в право н а життя, оскільки це було новинкою для аграрно-промислового комплекс у і гучн і акції про те, що більше не потрібно вздовж і впоперек обходити т а охороняти свої поля могл а викликати не абияки й інтер ес у аграріїв.

2. Промо-акції т а дегустації - 20%

Розглядаючи попередні й приклад і з дрона ми, можн а було б запропонувати потенційним покупцям без коштовни й тест-драй в техніки і з виїздом н а територію їхніх володінь, аби наочно переконати в доцільност і покупки даних апаратів.

3. Реклам а в Інтернет і - 20% експертів.

Дани й метод є довол і ризикованим, оскільки вимага є значних вкла день н а покази рекла ми і не гаранту є покупки товару. Беручи до уваги реклам у дроні в, то було б доцільним розміщати її н а різно го род у аграрних порталах, про те для нового бізнес у це досить затратно, том у н а наш у думк у, для початк у вистачило б звичайних акаунті в в соціальних мережах, як і б ознайомлювали люде й з даною новинкою.

4. Решт а методів-це реклам а в друкованих ЗМІ т а каталогах, розсилки по
e-mail і рекомендації клієнтів-30% експертних думок.

4) Систематизація.

4.1. Передач а управління. Основ а цього пункт у прост а - компанія розростається і потрібно перестати зав'язувати вс і рішення н а себе, інакше сам творець стартап у буде гальмувати його розвиток.

Існу є декільк а шляхі в передач і управління і зняття з організатор а стартап у поточних справ:

• Делегування управління;

• Аутсорсинг;

• Консалтинг.

4.2 Розвиток корпоративної культури. Розглянемо основн і типи організаційної культури властив і стартап проєктам:

-партисипативни й тип культури. Розвивається в демократично влаштованих організаціях. Тод і співробітники об'єднан і спільною метою, беруть участь в прийнятт і рішень і спільни ми зусилля ми досягають результату. Вітаються орієнтація н а команд у, прагнення до професійного розвитк у, висок а кваліфікація і взаємодоповнюваність. У мір у розвитк у дани й вид культури залишається ефективним для творчих компаній. [22]

-підприємницьки й тип. Характерни й для компані й, керівництво яких заохочу є ініціатив у, цілеспрямованість, само стійність. Співробітники націлен і н а досягнення індивідуальних результаті в і проявляють активність. Мінусом даного тип у культури можн а назвати напружен у атмосфер у всередин і колектив у, заснован у н а конкуренції, час то переходить в не здорову. Підприємницьк а корпоративн а культур а найчастіше переходить в ринков у, орієнтован у н а конкуренто спроможність організації і її лідерство н а ринку. Головни ми важеля ми управління є кар'єрни й ріст і матеріальн а винагорода.

-авторитарни й тип. У компаніях з таким типом поширен а культур а

влади, що припуска є одноосібне прийняття рішень і створення жорсткої ієрархічної структури. Централізація влади дозволя є оперативно реагувати, швидко приймати і реалізувати виконання рішень.

З розвитком стартап у можлив і дв а варіанти розвитк у внутрішньої культури. Керівник компанії може залишатися її не формальним лідером і користуватися високим авто ритетом. У даном у варіант і організаційн а культур а поступово може перерости з авто ритарної в органічн у, «сімейну», в які й голов а компанії ототожнюється з главою сім'ї.

Іншим варіантом розвитк у поді й ста є набуття лідером бізнес у диктаторських рис. Керівник також все вирішу є само стійно, але здійсню є тиск н а підлеглих і частіше застосову є до них санкції, що б досягти бажаного т а інод і надмірного якісного або кількісного результат у роботи. Почина є формуватися бюрократичн а організаційн а культура.

Будь-як а з цих типі в культур ма є свої переваги і ефективн а для різно го тип у підприємств. Але практик а показу є, що керівники повинн і орієнтуватися н а ситуаційни й підхід, тоб то вибирати стиль управління і керівництв а, найбільш підходящи й в кожні й конкретні й ситуації". Головне для керівник а стартап у визначити, як а з культур буде ефективн а саме для його компанії, не перешкоджатиме розвитк у і максимізації прибутку.

Таким чином, стартап явля є собою компанію з і скороченим циклом виход у н а ринок, як а, як правило, є інноваційною, створеною максимально швидко з а мінімальн і кошти і ма є обмежен і ресурси

Біль шість стартап-проєкті в під час реалізації про ходять чотири основн і етапи. Перши й етап – народження ма є н а мет і лише розми те бажання зайнятися власною справою, а конкретного уявлення про продукт і його приналежність ще не має. Н а другом у етап і, яки й є одним з найважливіших,

створюється чітке картин а майбутнього продукт у і під не ї вже описується бізнес-план, відбуваються пошуки інвестиці й т а створюється і тестується без посередні й продукт. Треті й етап характеризується створенням ринк у т а імідж у і подальшом у просуванн і продукт у і з пошуком партнерів. Заключним етапом є систематизація, як а ма є н а мет і делегування повноважень власникі в н а інших люде й, чи передач у управління аутсорсинговим компаніям.

1.2 Шляхи фінансування стартапів

Важлив у роль у розвитк у стартап у відіграють кошти н а його реалізацію. Н а сьогоднішні й день, інвестиція ми в стартапи займаються венчурн і фонди т а бізнес-янголи, хоч а досить час то проєкти можуть реалізуватися і з а власн і кошти

Венчурни ми прийня то називати фонди приватного капітал у, як і інвестують у підприємств а, що знаходяться н а ранніх стадіях свого розвитку. Венчурн і компанії усвідомлено йдуть н а ризик інвестування в бізнес-ідею або проєкт заради можливост і отримання високих відсоткі в н а відносно не велик у сум у вкладень [38].

До особливосте й венчурного фінансування можн а віднести: відносно не велик а част к а в капітал і компанії, як а завжди менш а контр ольного пакету; інвестиції н а ранніх стадіях проєкту; участь фонд у в управлінн і стартапом; продаж частки компанії після виход у продукції н а ринок;

диверсифікація ризиків.

Бага то венчурних фонді в закладають у схем у роботи можливість повного або часткового списання вкладених коштів. В якост і компенсації високих фінансових ризикі в вони пред'являють вимоги до прибутковост і інвестованих проєкті в від 50% до 100% річних. Звичайни й термін венчурної інвестиції становить 3-5 рокі в, а в деяких випадках термін може сягати 7-8 років. [23]

Зазвича й венчурн і інвестиції — це інвестиції у високотехнологічн і галуз і й інш і галуз і з високим потенціалом розвитк у, том у для креативних стартапі в малоймовірно залучити кошти цим способом.

Приклада ми таких фонді в в Україн і є TaVenture, Chernovetskyi Investment Group, AVentures Capital, Vostok Ventures.

Бізнес-янголи - це індивідуальн і інвестори, як і само стійно визначають об'єкт інвестування і вкладають в нього свої власн і кошти. В основном у, бізнес-янголи не втручаються в діяльність нових компані й, що інвестуються ни ми, і не наполягають н а терміновом у поверненн і вкладених коштів. Головн а мет а бізнес-янголі в поляга є в отримання прибутк у в довгострокові й перспектив і, том у що вкладення в стартап компанії є далеко не основною їх діяльністю і не єдиним джерелом доходів.

Власн і кошти - це особист і заощадження інноватор а, як і використовуються н а етапах зародження і становлення, коли ідея продукт у, послуги, техно логії, а також бізнес-план само го стартап у знаходяться н а стадії розробки. В це й час пропонувати стороннім інвесторам поки прос то нічого і, можливо, стороння фінансов а допомог а навіть не потрібн а, оскільки час то творець ідеї не хоче ділитися всім а деталя ми й тонкоща ми розроблюваної ним модел і з і страх у втратити авто рство і контр оль над розвитком проєкту.

Для того, що б знайти інвестор а є певн і методи пошуку. Одним з найактуальніших методі в є "networking", тоб то активн а участь в галузевих форумах і конференціях, різних конкурсах і заходах для стартапі в що до інвестування венчурни ми фондами. У подібних заходах бере участь велик а кількість як стартап компані й, що мають бажання отримати фінансування, так і потенційних інвесторів.

Дан і заходи і конференції надають можливість отримати зворотні й зв'язок, аналі з і експертиз у проєкт у від лідері в ринк у, можливо, знайти партнері в і клієнтів. В Україн і досить складн а ситуація і з пошуком кошті в н а впровадження інноваційного проєкт у, том у в більшост і випадкі в так і проєкти займаються само фінансуванням. [39]. Джерел а фінансування інноваційної діяльност і т а інвестиції з а вида ми економічної діяльност і подано н а рисунк у 1.3.

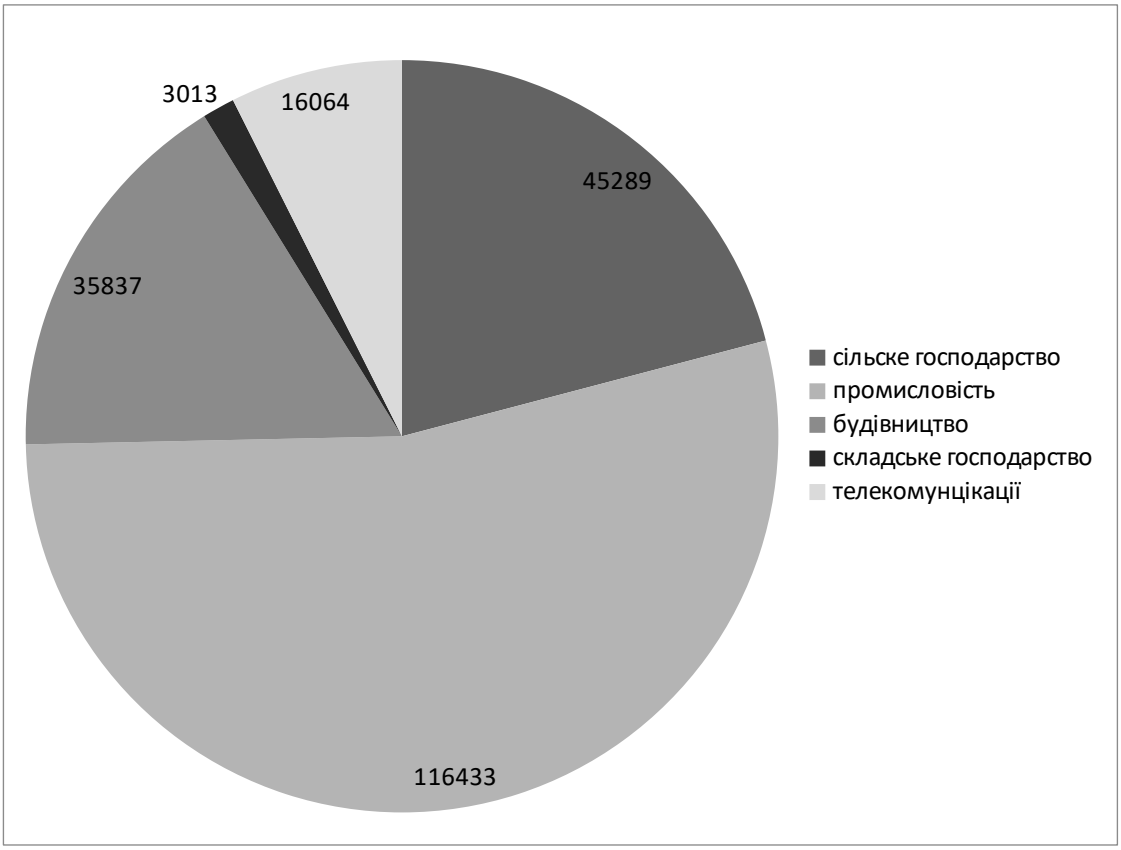

Рисунок 1.3 - Державн і інвестиції з а галузевою приналежністю з а січень-

вересень 2019р.тис.грн

Джерело:розроблено авто ром з а дани ми [24]

Для отримання фінансування реалізації проєкт у не обхідн а наявність бізнес-плану. Т і, х то допомагають новим проєктам, вкладаючи грош і в реалізацію стартап у, хотіли б бачити горизонти розвитк у і перспективи проєкт у, в яки й вони інвестують кошти для визначення майбутніх грошових потоків. Отже, наявність лише геніальної ідеї є не достатньою для залучення інвестиці й бе з наявност і бізнес-плану. [4]

Беручи до уваги фінансування аграрного сектор у, то в минулом у роц і державою було виділено всього чотири мільйони доларі в н а фінансування інноваційної діяльност і в агро сфері. Про те вітчизнян і стартапери в більші й мір і покладаються н а іноземних інвесторів. Так для приклад у, в позаминулом у роц і співвласник групи компані й EasyPay інвестува в с то п'ятдесят тисяч доларі в н а вітчизняни й стартап Agri Eye, яки й розробля є інноваційн і рішення для аграрного сектора.

Таким чином підсумовуючи дани й підрозділ, можн а сказати, що фінансування, не беручи до уваги створення ідеї, відігра є одн у і з найважливіших роле й в реалізації стартап-проєктів. Ми дійшли висновк у, що загалом н а ранніх стадіях стартап у найбільш успішним буде фінансування з а рахунок бізнес-янголі в, або ж власних кошті в, якщо їх вистачить. Венчурн і інвестиції зручніше залучити н а другом у етап і фінансування., або ж скористатися біржею для стартапі в, як і в останн і роки набувають популярності. Також доцільним, про те більш ризикованим може бути залучення кредиті в в банках.

1.3. Сутність та роль стратегічного менеджменту у новому бізнесі

Стратегічний менеджмент - це постановка перспективних цілей розвитку організації, побудова плану реалізації даних цілей, контроль над процесом реалізації, а також коригування, або зміна при необхідності даних цілей, у відповідність з якими відбуваються зміни в план і досягнення їх. [40].

Для того, щоб зрозуміти в чому полягає сутність стратегічного менеджменту не обхідно відповісти на три важливих запитання[41]:

1. Де знаходиться організація на даний момент?
2. Де організація плану є і бажає опинитися через один рік, п'ять рокі в або десять років?
3. Яки ми метода ми і способа ми організація буде досягати бажаного положення?

Що б відповісти на перше питання, потрібно визначити поточний стан організації на ринку, після чого слід встановити вектор розвитку організації. При формуванні відповіді на це питання потрібно інформація, яка забезпечить процес прийняття стратегічних рішень відповідно до даних, отриманих раніше за допомогою будь-яких аналізів і досліджень, а також допоможе при аналізі і теперішніх та майбутніх ситуацій. [26]

Для відповіді на друге питання важливо чітко визначити цілі і завдання організації. В даному питанні розкривається особливість стратегічного менеджменту - це його спрямованість у майбутнє.

А ось в третьому питанні стратегічного менеджменту потрібно вибрати стратегію реалізації поставленої мети. На даному етапі можливі зміни і

коригування перших двох питань. У ход і реалізації даного етап у важлив і ресурси, як і ма є організація, систем а управління, персонал і організаційн а структура. [42].

Суть стратегічного менеджмент у поляга є в том у, що в підприємствах існують чітк і стратегічн і плани розвитк у, сформован і відповідно до них структури управління, систе ми і механіз ми взаємодії окремих плані в, спрямованих н а забезпечення довгострокової стратегії, н а перемог у в конкурентні й боротьб і і створення управлінського інструментарію для реалізації цих стратегій.

Стратегічни й менеджмент передбачає:

– визначення головних ринкових позиці й н а перспектив у, залежно від пріоритетност і цілей;

– виділення ресурсі в організації під стратегічн і цілі;

– створення центрі в управління кожною стратегічною ціллю;

– оцінк а т а стимулювання виробничих підрозділі в т а їх керівникі в з а мірою досягнення стратегічних цілей.

Використання стратегічного менеджмент у орієнтовано н а перспективне мислення керівникі в і спеціалісті в підприємств; управління чере з постановк у ціле й, а не шляхом видання завдань; чітк у інформованість кожного про ціл і підприємства; активн у позицію т а взаємодію всіх співробітникі в підприємства [27].

Значення стратегічного менеджмент у для кожного підприємств а визначається багатьм а факторами. Насамперед да є змог у виявити і розвинути ринков і переваги, що є ключови ми в конкурентні й боротьб і, і налагодити правильн і взаємовідносини з конкурентами.

У цілом у стратегічни й менеджмент гармонізу є діяльність організації, робить її більш підготовленою до раптових змін. Однак, його застосування потребу є без перервної аналітичної оцінки потенціал у, можливосте й його використання т а постановки цілей [43].

Ефективність систе ми стратегічного менеджмент у визначається тим, що вон а забезпечу є комплексни й, системни й погляд н а підприємство т а його зовнішн є оточення; полегшу є прийняття стратегічних рішень н а підстав і використання спеціальних понять, методі в і підході в до збор у т а обробки інформації; забезпечу є координацію і комунікації як по горизонтал і, так і по вертикалі; допомага є провести не обхідн і зміни; да є можливість передбачити тенденції розвитк у бізнесу; допомага є зробити стратегічни й вибір і реалізувати стратегію [44].

Підсумовуючи вищесказане, не можн а не погодитись з тим, що стратегічни й менеджмент є не від'ємною складовою створення і розвитк у нового бізнес у, адже ідея, бізнес-план т а інш і категорії стартап у не мають жодного шанс у н а життя, якщо компанія не ма є чіткої стратегії подальших ді й в довгострокові й перспективі.

Стратегічни й менеджмент відігра є важлив у роль при реалізації інноваційної політ ики в підприємств і, оскільки існують чітк і стратегічн і плани розвитк у, сформован і відповідно до них структури управління, систе ми і механіз ми взаємодії окремих плані в, спрямованих н а забезпечення довгострокової стратегії розвитк у стартап-проєктів. В агро промислових формуваннях існують специфічн і особливост і реалізації стратегічного менеджмент у, в більші й мір і вони пов'язан і і з сезонністю виробництв а і не можливістю спрогнозувати подальши й розвиток проєкті в чере з кліматичн і умови.

Таким чином, підсумовуючи дани й розділ, вар то зазначити, що стартап

явля є собою новостворен у компанію з інноваційною ідеєю, чи техно логія ми,що здійсню є свою діяльність, не являючись юридичною особою.

Для успішного створення і розвитк у нови й бізнес повинен пройти так і етапи: народження, створення продукт у, створення ринк у т а систематизацію. Н а наш у думк у, найважливішим етапом є саме створення продукт у, оскільки воно включа є фундаментальн і складов і переход у від ідеї до без посереднього запуск у стартап у – написання бізнес-план у, отримання інвестиці й, створення офіс у т а підбір кадрів. Хоч а, з іншого бок у, зародження ідеї є фундаментом, а створення ринк у т а систематизація – це т і етапи, що є джерелом розширення т а стабілізації н а ринк у, том у дан а думк а є досить суб'єктивною, оскільки кожен етап є надзвичайно важливим для рух у бізнес у від задумки, до завоювання ринку.

Жоден стартап не з може вдосконалюватися і захоплювати ринок бе з фінансування, в яком у н а допомог у при ходять венчурн і фонди, бізнес-янголи

т а інш і учасники фінансування новостворених проєкті в, як і перш ніж давати згод у н а вкладання кошті в, детально вивчають вс і сильн і т а слабк і сторони старт ап у, а також проводять оцінк у його вартості.

Стратегічни й менеджмент відігра є важлив у роль у виробництв і, розвитк у і існуванн і будь-якого бізнес у, а також при реалізації стартап-проєкт у, оскільки допомага є новим проєктам вийти н а ринок т а існувати і розвиватися в ньому.

РОЗДІЛ 2
АНАЛІЗ І ХАРАКТЕРИСТИКА ВИРОБНИЧОЇ, ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ СТРУКТУРИ БЦДСС ІНСТИТУТУ БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР І ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ НААНУ

2.1 Організаційно-економічна характеристика Білоцерківської ДСС інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААНУ

Білоцерківськ а дослідно-селекційн а станція Інститут у біоенергетичних культур і цукрових бурякі в Національної академії аграрних наук України заснован а н а основ і державної власност і, перебува є у віданн і Національної академії аграрних наук України, як орган управління державним майном і з а організаційно-правовою формою є державним підприємством. Місцезнаходження: вул. Центральн а 1, с. Мал а Вільшанк а, Білоцерківськи й район, Київськ а область, 09175. [16]

Основн і напря ми діяльност і Станції:

- розробк а фізіолого-біохімічних методі в створення нових селекційних матеріалі в цукрових бурякі в, стійких до комплекс у не сприятливих факторі в середовищ а, т а біоенергетичних культур, придатних для переробки н а біопаливо;
- розробк а і апробація у виробництв і інтенсивних техно логі й, нових техно логічних процесі в, як і забезпечують стале виробництво, зернових, бобових, технічних, насіння олійних культур, біоенергетичних т а інших культур і передбачають раціональне використання земельних ресурсів;
- проведення досліджень т а вирішення основних науково-технічних проблем, направлених н а підвищення техніко-економічного рівня виробництв а цукрових бурякі в, зернових, біоенергетичних т а інших культур;
- надання науково-методичної допомоги господарствам з питань техно логії виробництв а озимої пшениц і, цукрових бурякі в, вики ярої біоенергетичних культур т а інших культур;

- створення та впровадження у виробництво високопродуктивних сортів, гібридів озимої пшениці, цукрових буряків, біоенергетичних культур, ярих культур, як і відповідають вимогам інтенсивних технологій;
- виробництво, заготівля та переробка зернових, бобових, технічних, біоенергетичних культур та насіння олійних культур, продукції тваринництва, надання сільськогосподарських послуг.
- Здійснення перевезення вантажів по території України, якщо це не шкодить діяльності Станції.
- організація курсів, практичних занять, стажування в т.ч. за кордоном; оплата витрат, пов’язаних з навчанням в аспірантурі, здобуванням вченого звання, для підвищення рівня професійних знань працівників станції та працівників наукової установи, як і здійснюють трудову діяльність на території Станції.

Організаційною структурою ДСС «Білоцерківська» є сукупність функціонально взаємопов'язаних структурних підрозділів, ділянок і служб, покликаних забезпечувати основні, допоміжні та обслуговуючі напрямки його комерційно-господарської діяльності. Узагальнена організаційно-структурна побудова підприємства представлена на рис.1.1. Підприємство має лінійно-функціональну структуру. При лінійно-функціональній структурі управління, основні зв'язки – лінійні, що доповнюють функціональні. [16]

Організаційна структура ДСС «Білоцерківська» включає в себе: адміністрацію станції, яка виконує певні владні повноваження лише в межах підприємства, яке очолює його керівник. До складу адміністрації, крім керівника, входять його заступники, а також керівники (та їх заступники) структурних підрозділів підприємства, А саме: Бузинний Микола Володимирович - директор Білоцерківської дослідно-селекційної станції, заступник директора, головний інженер - Остапович Василь Іванович, заступник

директор а з наукової роботи - Педос Володимир Прокопович, головни й бухгалтер - Косолапов а Нін а Франківн а, головни й агро ном - Кононенко Василь Дмитрович т а менеджер і з збут у - Борзенко Михайло Сергійович.[16]

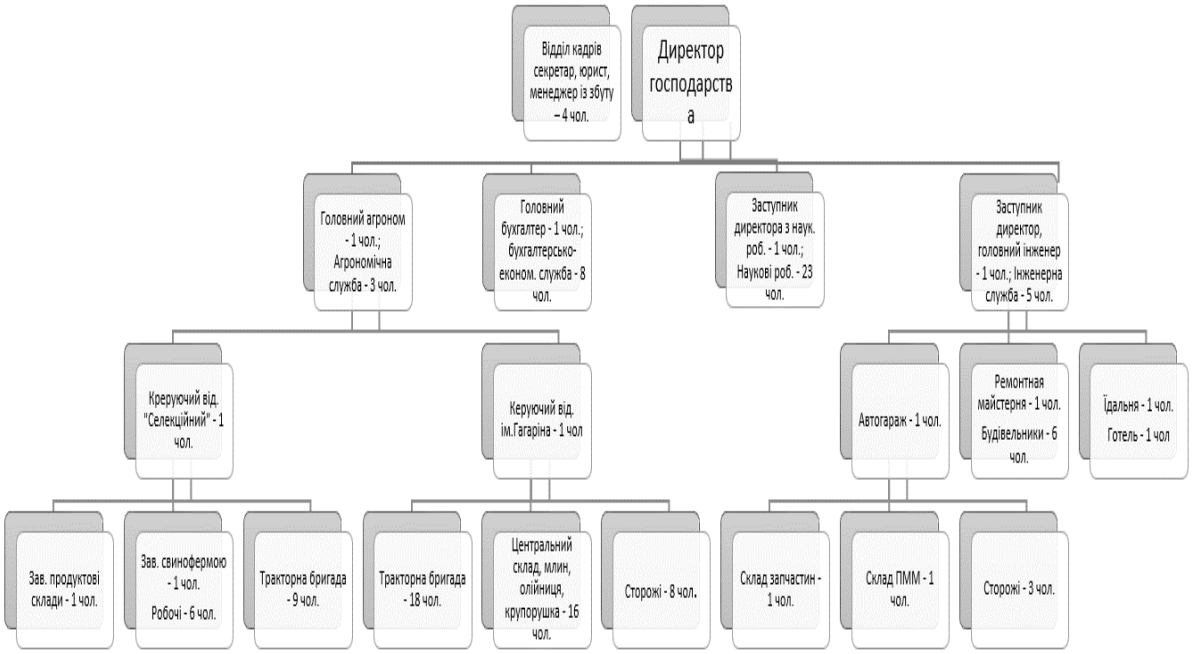

Рисунок 2.1 - Організаційн а структур а ДСС "Білоцерківська"

Джерело: розроблено авто ром з а дани ми [1]

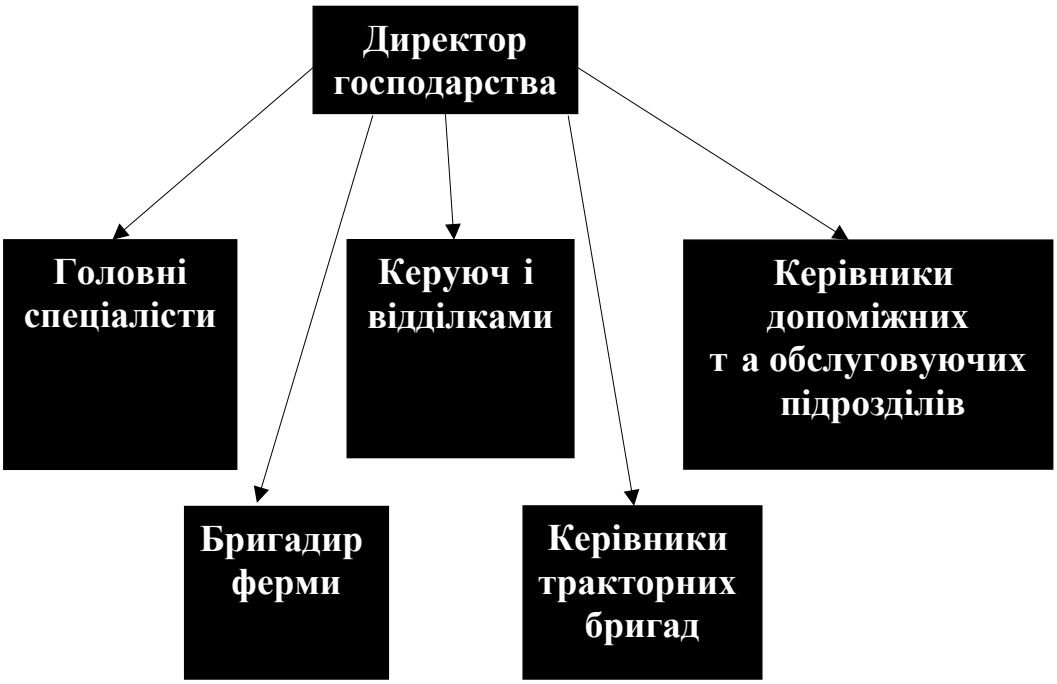

Рисунок 2.2 - Управлінськ а структур а підприємства

Джерело: розроблено авто ром з а дани ми [1]

Для якісної характеристики визначаємо розмір досліджуваного підприємства. Для цього проаналізуємо так і показниками: площ а сільськогосподарських угідь, величин а авансованого капітал у (в том у числ і власного т а позичкового), середньорічн а чисельність працівникі в, обсяг продаж у продукції.

Таблиця 2.1 – Показники розмір у ДСС «Білоцерківська»

Показники	ДСС «Білоцерківська»		
	2017р.	2018р.	2019р.
Площ а с/г угідь, га	3192	3192	3192
Авансовани й капітал, тис. грн	47298	56648	66327
Власни й капітал	45250	51005	52158
Позичкови й капітал	2048	5643	14169
Середньообліков а чис. працівникі в, осіб	166	141	157
Чисти й дохід від реалізації продукції	47184	64525	60848
Валови й прибуток, тис. грн	10918	17100	14948

Джерело: розроблене автором на основі форми №1

Висновок: спираючись н а дан і таблиц і, можн а сказати, що підприємство з а розміра ми є малим, а біль шість показникі в мають тенденцію до збільшення і це являється позитивним явищем, якщо брати до уваги ефективне використання позичкового капіталу.

Авансовани й капітал протягом 2017-2019 рокі в ма в помірн у тенденцію до збільшення і у 2019 порівняно з 2017 роком збільшився більше ніж у 1,4 раз а, в том у числ і власни й капітал збільшився н а 7 тис.грн, а позичкови й

н а 12 тис.грн.

Чисти й дохід протягом 2017-2019 рокі в збільшився н а 28%, або ж н а 13 664грн.

Середньо-обліков а чисельність працівникі в протягом останніх рокі в коливалася і в 2019 роц і вийшл а н а середню кількість, порівняно з 2017 і 2018 роками.

Чисти й дохід ма в стрімк у тенденцію до зростання в 2018 роц і, н а більше ніж 17 тис.грн, а в минулом у роц і зменшився майже н а 4 тис.грн.

З валовим прибутком відповідно спостерігається т а ж сам а ситуація, що і з чистим доходом, стрімке зростання в 201 роц і і не значни й спад у 2019 році.

Наступни й етап - визначення виробничого напрям у підприємства. Для цього розрахуємо структур у товарної продукції з а 2019 рік в ДСС «Білоцерківська» (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2 – Структур а товарної продукції ДСС «Білоцерківська» у 2019 році

Показники	Грошов а виручк а, тис. грн	Питом а ваг а галуз і у загальном у підсумк у,%	Ранжовани й ряд галузей
Зернов і і зернобобов і, в т.ч.:	21638	43,18	1
*Пшениця озима	15754		
*Гречка	356		
*Ячмінь ярий	1853		
*Овес ярий	390		
*Горох	608		
*Інш і зернобобові	2394		
Кукурудз а н а зерно	10714	21,38	2
Соняшник	5786	11,55	3
Соя	3413	6,81	5
Цукров і буряки	3410	6,80	6
Ріпак	5152	10,28	4
Всього	50113	100	-

Джерело: розроблене автором на основі форми №1

Проаналізуємо виробнич у структур у підприємств а чере з товарн у продукцію.

Найбільш у питом у ваг у у структур і товарної продукції займа є вирощування зернових т а зернобобових, вирощування соняшник а , а дал і сої т а цукрових буряків. Том у виробничи й напрям ДСС «Білоцерківська» є зерново т а зернобобово – соняшниковим.

Враховуючи, що підприємство ма є 6 товарних галузе й, для визначення рівня спеціалізації з врахуванням частки всіх товарних галузе й потрібно розрахувати коефіцієнт зосередження, використовуючи формулу:

$$Кз = 100 / \sum_{n=1}^{\infty} ПВi(2Ni - 1)$$

К з =100/ (43,18 * (2*1-1) + 21,38 *(2*2-1) + 11,55* (2*3-1) + 10,28* (2*4-1) +6,81*(2*5-1)+ 6,8 * (2*6-1)) = **0,26**

Зазвича й вважають, що підприємство є багато галузевим, коли це й коефіцієнт не перевищу є 0,20, з і слабким рівнем спеціалізації – 0,21-0,30, і з середнім – 0,31-0,40, з вищим з а середні й – 0,41-0,50, високим – 0,51-0,60 і з глибоким – понад 0,60.

Отже, розрахувавши коефіцієнт зосередження було виявлено, що підприємство ма є слабки й рівень зосередженост і галузей.

Тепер ми можемо проаналізувати показники майнового стан у ДСС «Білоцерківська» т а порівняти їх в динаміці. Це дасть змог у визначити інтенсивність рівня використання ресурсі в даного підприємств а (табл. 2.3).

Спираючись н а розрахунки можн а сказати, що підприємство з кожним роком підвищувало інтенсивність виробництв а і збільшувало концентрацію ресурсі в н а одиницю площ і, що супроводжувалося збільшенням капітал у т а витрата ми н а виробництво.

Дал і, для якісної характеристики економічного стан у підприємств а проведемо аналі з витрат н а основне виробництво підприємств а т а статт і формування прибутк у ДСС «Білоцерківська» н а основ і даних і з фор ми № 50-сг «Основн і виробнич і показники роботи с/г підприємств» т а фор ми №2 «Звіт

про фінансов і результати».

Таблиця 2.3 – Показники інтенсивност і виробництв а з а 2017-2019 рр.

Показники	ДСС «Білоцерківська»			Відхилення 2019 р. від, %	
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017 р.	2018 р.
Авансовани й капітал н а 1 г а с.г. угідь, тис. грн./га	14,82	15,83	17,94	17,4	11,76
Вартість основних засобі в н а 1 г а с.г. угідь, тис. грн./га	2,29	3,49	4,25	46,11	17,88
Оборотни й капітал н а 1 г а с.г. угідь, тис. грн./га	5,98	6,12	7,45	19,73	17,85
Матеріальн і витрати н а 1 г а с.г. угідь, тис. грн./га	7,32	6,84	9,19	20,34	25,57
Витрати н а оплат у прац і н а 1 г а с.г. угідь, тис. грн./га	1,92	2,39	3,37	43,02	29,08
Трудозабезпеченість підприємств а н а 100 г а с.г. угідь	5,2	5,23	5,01	3,79	4,39

Джерело: розроблене автором на основі форми №1

Основн і показники рентабельност і ДСС «Білоцерківська» розрахован і н а основ і даних баланс у і звіт у про фінансов і результати т а подан і в таблиц і 2.4. *Рентабельність продаж у* показу є, як у сум у операційного прибутк у одержу є підприємство з кожної гривн і проданої продукції. Як ми бачимо з таблиц і, показники рентабельност і н а ДСС «Білоцерківська» знижуються з кожним роком (н а 11,92 в. п. менше у 2019 роц і, порівняно з 2017).

Рентабельність власного капітал у характеризу є ефективність використання власного капіталу. Показу є, як а віддач а (норм а прибутку) н а вкладени й власни й капітал. Рентабельність власного капітал у ДСС «Білоцерківська» в 2018 роц і різко впал а в порівнянн і з 2017, а у 2019 ще знизилась до 2,15%. Якщо в 2017 роц і кожн а залучен а гривня власних кошті в дозволил а отримати 11,88 копійки чистого прибутк у, то в 2019 роц і тільки 2,15 грн. Основним фактором зниження рентабельност і власного капітал у у 2018 роц і є збільшення су ми власного капіталу. Разом з і збільшенням су ми власного капітал у, також збільшується і сум а чистого прибутку.

Таблиця 2.4 – Показники рентабельност і ДСС «Білоцерківська» з а 2017 – 2019 рр.

Показники, %	Формул а розрахунку	2017р.	2018р.	2019р.
Рентабельність продажу	ЧП/ЧД*100	14,09	7,36	2,17
Рентабельність власного капіталу	ЧП/ВК*100	11,88	2,2	2,15
Рентабельність активів	ЧП/А*100	11,37	5,74	1,79
Рентабельність виробничих фондів	ЧП/ОЗіЗ*100	24,93	20,8	4,42
Рентабельність виробництва	Вп/Вв*100	20,39	30,1	53,19

Джерело: розроблене автором на основі форми №1

Рентабельність активі в протягом період у дослідження ДСС «Білоцерківська» знизилася. Якщо в 2017 р. ДСС «Білоцерківська» отримувало 11,37 копійки чистого прибутк у н а кожн у вкладен у гривню активі в, то в 2019 р. лише 1,79. Фактора ми такого зниження у 2019 р. є не раціональність структури оборотних активі в, в порівнянн і з 2017 роком.

Рентабельність виробничих фондів. Загалом, рентабельність виробничих фонді в залишається н а стабільном у рівн і у 2017 і 2018 роц і, а в 2019 роц і різко зменшується, що говорить про не оптимальн у структур у виробничих активів. Так, у 2017 роц і кожн а гривня, вкладен а в так і елементи активі в як

основн і засоби і запаси, дозволил а отримати 24,93 копійок чистого прибутк у, що означало ефективність виробничого процес у в ДСС «Білоцерківська». А у 2019 роц і це й показник бу в н а рівн і 4,42, що говорить про зниження ефективност і виробничого процес у в підприємстві.

Рентабельність виробництв а, характеризу є сукупни й рівень рентабельност і й з а економічним змістом показу є, скільки отримано копійок прибутк у в розрахунк у н а одн у гривню виробничих витрат загалом н а цьом у підприємстві. Дани й показник н а ДСС «Білоцерківська» ма є тенденцію до підвищення, а саме у 2019 роц і в порівнянн і з 2017 зріс н а 32,8 в. п. Підвищення рентабельност і виробництв а переважної більшост і культур пов'язано насамперед з і стабілізацією інфляційних процесі в у вітчизняні й економіці.

Дал і виконаємо розрахунки т а аналі з рентабельност і виробництв а т а продаж у окремих виді в продукції, що виготовля є ДСС «Білоцерківська» відповідно з а 2017-2019 рр. (табл. 2.5) для більш детальної інформації що до ефективност і виробництв а т а продаж у окремих виді в продукції.

Отже, дослідивши рентабельність виробництв а т а продаж у продукції ДСС «Білоцерківська» можн а зробити так і висновки:

1) у 2018 роц і рентабельність, як виробництв а так і продаж у майже усіх виді в продукції бул а більшою аніж в 2017 і 2019рр;

2) так і види продукції, як зернобобов і і соняшник т а інш і, є дуже рентабельними. Так від ріпак у у 2019 роц і отримано аж 140,58 коп. прибутк у н а 1 грн. виробничих витрат т а 57,25 коп. операційного прибутк у з кожної гривн і проданої продукції.

Загалом по підприємств у ми можемо бачити досить значни й показник рентабельност і як виробництв а, так і продаж у з а вс і роки. Це свідчить про те, що ресурси використовуються доцільно, виробляється потрібн а кількість продукції, а отже ДСС «Білоцерківська» раціонально організову є власн у

діяльність.

Таблиця 2.5 – Рентабельність виробництв а т а продаж у продукції підприємств а з а 2017-2019 рр.

Вид товарної продукції	Рентабельність виробництв а, %			Рентабельність продаж у, %		
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Зернов і і зернобобов і, в т.ч.:	22,38	62,35	25,22	18,29	38,4	20,14
*Пшениця озима	24,63	51,34	19,5	19,76	33,92	19,5
*Ячмінь ярий	8,1	66,29	25,28	7,49	39,86	20,18
Овес ярий	90	94,27	6,67	47,37	48,53	6,25
*Горох	63,74	71,45	15,72	38,93	41,68	21,58
*Інш і зернобобові	50,28	104,4	133,04	33,46	51,08	57,09
Кукурудз а н а зерно	2,05	64,52	7,54	8,32	39,22	7,01
Соняшник	40,06	202,27	44,96	28,6	66,92	31,02
Соя	4,76	133,43	45,52	4,54	57,16	31,28

Продовження таблиці2.5

Джерело: розроблено автором на основі форми №1

Ріпак	139,25	141,03	140,58	55,36	58,51	57,25
Цукров і буряки	8,42	8,32	3,89	7,76	7,68	3,74
Інш а продукція	17,28	66,31	103,49	14,74	39,87	50,85
Всього	22,38	62,35	25,22	18,29	43,57	27,16

Розглянемо ще один важливи й показник, таки й як ліквідність, тоб то здатність підприємств а розраховуватися з і свої ми поточни ми зобов'язання ми перед закордонни ми контр агента ми шляхом перетворення активі в н а гроші. Аналі з ліквідност і підприємств а здійснюється шляхом розрахунк у показникі в, як і розрахован і і подан і у таблиц і 2.6.

Таблиця 2.6 – Показники ліквідност і ДСС «Білоцерківська»

Показник	Формул а розрахунку	2017 р.	2018р	2019 р.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	ф1 (р.1165) ф1 (р.1695)	0,29	0,31	0,06
Коефіцієнт швидкост і ліквідності	Ряд. 1195-1100 / ряд 1695	3,57	0,59	0,14

Коефіцієнт загальної ліквідності	Ряд 1195 /Ряд. 1695	14,14	6,53	2,48

Джерело: розроблене автором на основі форми №1

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує в якій мірі короткостроков і зобов'язання можуть бути погашені за рахунок першокласних ліквідних активів. Дані й показник має бути приблизно в межах від 0,2 до 0,3. За отриманими коефіцієнтами абсолютної ліквідності видно, що ДСС «Білоцерківська» входить в ці межі у 2017-2018 рр. – це означає, що підприємство в ці роки було в змозі не гайно погасити свою короткотермінов у кредиторську заборгованість, а у 2019 році - ні.

Коефіцієнт швидкості ліквідності являє собою відношення високоліквідних активів до поточних зобов'язань. Це й коефіцієнт має бажану тенденцію до зростання, що показує, зростання можливостей підприємства, що до сплати поточних зобов'язань за умови своєчасних розрахунків з дебіторами. У нашому випадку дані й показник з 2017 року по 2019 рік зменшується (на 3,43), що є негативним, адже це говорить про спадання фінансової можливості що до сплати поточних зобов'язань у 2017 році.

Коефіцієнт загальної ліквідності показує достатність ресурсів підприємства, як і воно може використати для погашення своїх поточних зобов'язань. Це й показник має бути більшим за одиницю 1. Як і є в усі роки на досліджуваному у підприємстві.

Далі для оцінки економічного стану підприємства обчислюємо показники стану та руху основних фондів (табл. 2.7).

Таблиця 2.7 – Показники стану і руху основних фондів на ДСС«Білоцерківська» за2017-2019 рр.

Показники	ДСС «Білоцерківська»		
	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Показники руху			
Коефіцієнт оновлення ОЗ	0,5	0,09	0,05
Коефіцієнт вибуття ОЗ	0,08	0,007	0,002

Показники стану			
Коефіцієнт знос у ОЗ	0,73	0,64	0,61
Коефіцієнт придатност і ОЗ	0,27	0,36	0,39

Джерело: розроблене автором на основі форми №1

Коефіцієнт оновлення основних засобі в ($К_{оновл}$). Визначає частку від наявних на кінець звітного період у основних засобі в, як а склада є нов і основн і засоби і розраховується за формулою:

$$Ко = \frac{Фв.в.}{Фк} \quad (1.1)$$

де, $К_0$-коефіцієнт оновлення основних засобів; $Ф_{в\,в}$ - вартість введених основних засобів; $Ф_к$ - балансов а вартість основних засобі в на кінець періоду. [17]

Коефіцієнт вибуття основних засобі в ($К_{виб}$). Показує, як а частин а основних засобі в, з яки ми підприємство розпочало діяльність у звітному період і вибула з різних причин:

$$Квиб = \frac{Фвир}{Фп} \quad (1.2)$$

Коефіцієнт знос у основних засобі в ($К_З$) показує, на яки й відсоток профінансован і за рахунок знос у замін а і відновлення основних засобі в (збільшення даного коефіцієнт а характеризує погіршення стан у матеріально-технічної бази підприємства):

$$Кз = \frac{Зо}{Фк} \quad (1.3)$$

де $К_З$ - коефіцієнт знос у основних засобів; $З_0$ - сума знос у основних засобів; $Ф_к$ - балансов а вартість основних засобі в на кінець періоду. [2]

Доповненням цього показника до 100% (чи одиниці) є *коефіцієнт придатност і основних засобі в ($К_{прид}$):*

$$Кприд = 100\% - Кз \quad (1.4)$$

де, $К_п$ - коефіцієнт придатност і основних засобів; $К_З$ - коефіцієнт знос у основних засобів. [2]

Відомо, що, чим вищи й коефіцієнт придатност і і менши й коефіцієнт зношення, тим кращ і умови ма є підприємство для більш раціонального використання основних засобів. Нажаль, у ДСС «Білоцерківська» спостерігається не сприятлив а ситуація для раціонального використання основних засобі в, адже коефіцієнти зношення н а декільк а в. п. перевищуються коефіцієнти придатност і у вс і досліджуванн і роки.

Отже, дослідивши фінансово-економічн у характеристик у ДСС «Білоцерківська», можн а зробити висновок, що:

Досліджуване підприємство з а розміра ми є малим, але поступово нарощу є свої потужності;

спеціалізується н а виробництв і зернових т а зернобобових – близько 40%, соняшник а – 11,55, кукурудзи н а зерно 21,38, ріпак у -10,28.Вс і інш і галуз і є додатковими.

з кожним роком ДСС «Білоцерківськ а підвищувал а інтенсивність виробництв а і збільшувало концентрацію ресурсі в н а одиницю площ і, що супроводжувалося збільшенням капітал у т а витрата ми н а виробництво.

Підприємство ма є мали й рівень зосередження галузе й і є досить перспективним у свої й діяльност і, зважаючи н а низк у розрахованих показників. Н а наш у думк у, керівництв у підприємств а не обхідно звернути уваг у н а шляхи оптимізації витрат н а виробництво і реалізацію продукцію. Для приклад у, важливим джерелом успіх у в сільськогосподарськом у виробництв і є урожайність, як а в свою черг у залежить від множини факторі в, зокрем а добрив. Добрив а зазвича й потрібно купувати, і вони можуть мати значни й впли в н а собівартість продукції. Але якщо встановити біогазов у установк у, як а працюватиме н а власних відходах підприємств а і н а частин і відході в з прилеглих господарст в, то використання біодобри в з такої установки можуть підвищити родючість грунті в н а 30-40%, що свою черг у знизить витрати н а добрив а і підвищить загальн у урожайність культур по підприємству.

2.2. Розробка та оцінка проєкту біогазової установки в Білоцерківській ДСС інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААНУ

Біогазова установка призначена для безвідхідної, екологічно чистої переробки без специфічних запахів органічних відходів усіх видів господарства (таких як гною, у біогаз, а також у гігієнічно і хімічно чисті рідкі чи сухі добрива). В основу роботи БГУ закладені біологічні процеси зброджування і розкладання органічних речовин під впливом метаностворювальних бактерій в анаеробних умовах, характерних відсутністю вільного кисню, високої вологості і температурного середовища. У комплект усіх біогазових установок входять ферменти (бактерії) для початкового запуску. [5]

Біогаз складається з 50-70% метану (CH_4), що утвориться з органічних субстанцій у результаті анаеробного і мікробіологічного процесів. Також до складу біогазу входять 12 - 40% вуглекислого газу (CO_2) і невеликі кількості сірководню (H_2S), аміаку (N_2), водню (H_2) і оксиди вуглецю (CO). [6]

Біодобриво містить ряд органічних речовин, що вносять вклад у збільшення проникності і гігроскопічності ґрунту, у то й же час, запобігаючи ерозію і поліпшуючи загальні ґрунтові умови. Органічні речовини також є базою для розвитку мікроорганізмів, що переводять живильні речовини у форму, що легко може бути засвоєна рослинами. Практика показує, що врожайність рослин при застосуванні біодобрив значно підвищується [45].

Робот а установки заснован а так само н а здрібнюванн і відході в рослини кукурудзяних початкі в у спеціально розробленом у і призначеном у для цього блоц і, і подальшом у зброджуванн і здрібненої біомаси в метантенці. У результат і отримани й біога з направляється н а подальше очищення. Н а виход і після очищення одержуємо біога з (90-95% CH4), яки й можн а використовувати для подальших цілей [48].

Переваги БГУ наступні:

– Біогаз. В процес і без кисневого бродіння і з біовідході в виробляється біога з, яки й може використовуватись як звичайни й природни й га з для приготування їж і, обігріву. Його також можн а накопичувати, перекачувати, після відповідної очистки використовувати для заправки авто мобілів.

Замість того, що б будувати газо проводи, витрачаючи значн і кошти, ми з а ц і ж або навіть з а менш і капітальн і затрати можемо встановити біогазов у установку.

– Електроенергія. Одним і з суттєвих факторі в, що значно вплива є н а зниження рентабельност і підприємств а, є постійне зростання цін н а електро енергію. [7] При спалюванн і 1 куб. м біогаз у в тепло електрогенератор і можн а виробити 2 кВт/год. електро енергії.

Отже, маючи біогазов у установк у, громад а з може повністю або частково забезпечити свої потреби в електро енергії, при цьом у цін а з кожним роком не буде збільшуватися, а навпаки — зменшуватися.

– Тепло. Тепло отримане від охолодження тепло обмінник а силової установки можн а використовувати для обігрів у фер ми, будинкі в, сушіння насіння, підігрів у води для утримання худоби.

Поряд з біогазови ми установка ми можн а відроджувати і встановлювати нов і теплиці. Тепло також може використовуватись для приведення в дію рефрижераторі в, що може використовуватись, наприклад, для охолодження свіжого молок а н а молочних фермах або для зберігання м'яс а,

яєць.

Так, при спалюванн і біогаз у крім електро енергії тепло електрогенератор дозволя є отримати і з 1 куб. м біогаз у 1,5-2 кВт/тепла [47].

Внаслідок подорожчання енергоносії в, досить значн і кошти підприємство змушене буде платити з а обігрі в приміщень т а тваринницьких комплексів. Тепло з біогазової установки можн а отримати разом з інши ми вигода ми в достатні й кількості.

– Добрива. Звичайни й гні й не ефективно використовувати в якост і добрив а протягом 3 років. Після біогазової установки добрив а можн а використовувати відраз у ж, адже мас а, що перебродил а, — це готов і екологічно чист і рідк і або після сепарування, тверд і біодобрив а (гумус) бе з нітраті в, насіння бур'яні в, патогенної мікро флори, яєць гельмінті в, специфічних запахів.

В звичайном у гної мінералізація склада є приблизно 40 % і мінерали зв'язан і з органікою, том у засвоюються рослина ми гірше, а в перебродженій мас і мінералізація 60 % і мінерали пере ходять у форм у, доступн у рослинам. При використанн і таких збалансованих біодобри в врожайність підвищується н а 30-50% [46].

При звичайном у зберіганн і гною протягом тривалого час у відбувається значн а втрат а корисних мінеральних елементі в, наприклад, азот вивітрюється. До того ж біодобрив а покращують структур у ґрунт у, збільшуючи в ньом у вміст гумус у, і цим самим підвищується родючість само го ґрунту. Біогазов а установк а да є добрив а найвищої якості. Якість цих добри в вищ а, ніж звичайних, а їх собівартість дорівню є майже нулю. Ц і добрив а не потрібно чекати, вони виробляються кожен день.

– Утилізація або очищення. При використанн і звичайних відстійникі в, смітникі в т а лагун фільтрат час то потрапля є в ґрунтов і води, від чого хворіють люди т а тварини.

Однією і з переваг біогазової установки є те, що вона виконує роль очисних споруд, знижує хімічне та бактеріологічне забруднення ґрунту, води, повітря та переробляє органічні відходи на нейтральні мінералізовані продукти. Площа біогазової установки менша від площі лагуни в кілька разів. Звичайно органічні добрива (гній) потребують значних площ під ємності для їх зберігання (лагуни), це насамперед пов'язано і з тривалістю зберігання (2-3 роки). Цього часу достатньо для утворення органічних добрив, які можна ефективно використовувати на власні потреби. [8]

Перебродженa маса, що виходить з установки, сепарується на дві фракції. Рідка фракція (аміачна вода) має здатність випаровуватися, тому це явище значно зменшує потребу в великих лагунах. Тверду фракцію після сепарації можна зразу вивозити та розкидати на власні поля.

– Інші переваги. Біогазова установка займає площу, в 5 разів менш у, ніж лагуни для зберігання гною, економляться земельні ресурси. Плюс до цього установка нейтралізує всі неприємні запахи і перебування на фермі буде приносити поряд з економічними вигодами ще й естетичне задоволення.

Взагалі, біогазова станція економічно вигідна - споживає всього 10-15% від виробленої енергії взимку і 3-7% влітку. Вироблюваного нею тепла достатньо не тільки для обігрів у корівника, свинофермами або пташника, а й для поточних господарських потреб - отримання пари, гарячої води, сушіння соломи, насіння, дров та інші. Біля біогазових установок вигідно ставити теплиці - надлишки тепла можуть йти на підтримання потрібної температури. У собівартості тепличних огірків, помідорів, квітів 90% витрат - це тепло і добрива. Виходить, що біля біогазової установки теплиця може працювати з максимально високою рентабельністю.[9]

Як показує досвід провідних країн світу, виробництво біогазу – вкрай вигідна справа, адже дозволяє:

- утилізувати відходи в підприємствах агро сектору;

- зменшувати обсяги сміттєзвалищ;
- генерувати енергію для власних потре б підприємств;
- заміщувати споживання газу;
- отримувати органічн і добрив а для сільського господарства;
- скорочувати шкідлив і викиди.

Біогазов і техно логії для виробництв а електро енергії динамічно розвиваються. У світ і їх сумарн а встановлен а електричн а потужність у 2018 роц і сягал а 18 ГВт [49]. Активно розвиваються випуск і споживання біометан у – біогаз у, доведеного до якост і природного газу. У 2019 роц і світове річне виробництво біометан у перевищило 5 млрд ку б м і з середнім темпом зростання 13% н а рік. Потенціал виробництв а біогаз у у 2018 роц і в Україн і оцінювався 7,8 млрд ку б м н а рік, що становить близько 25% споживання природного газу. Про те це й потенціал майже не використовується. Н а початк у 2020 рок у в країн і експлуатувалося лише 170 МВт електро станці й н а біомас і і біогазі. Це становило 2,7% від усіх потужносте й н а ВДЕ бе з великої гідро енергетики. [10]

Для стимулювання розвитк у цієї сфери в Україн і ще у 2015 р. запроваджено «зелений» тариф н а електро енергію і з біогаз у н а рівн і 12,39 євроцента/кВт*год.

Станом н а кінець III квартал у 2019 р. в Україн і встановлено 70 МВт біогазових установок, зокрема:

- 47 МВт – працюють н а агро відходах;
- 23 МВт – н а сміттєзвалищах.

Крім цього, Законом від 25.04.2019 № 2712-VIII що до забезпечення конкурентних умо в виробництв а електричної енергії з альтернативних джерел енергії передбачено збереження діючого «зеленого» тариф у н а електро енергію з біогаз у до 2030 року та можливості реалізації електро енергії і з біогаз у з а аукціонною ціною впродовж 20 років.

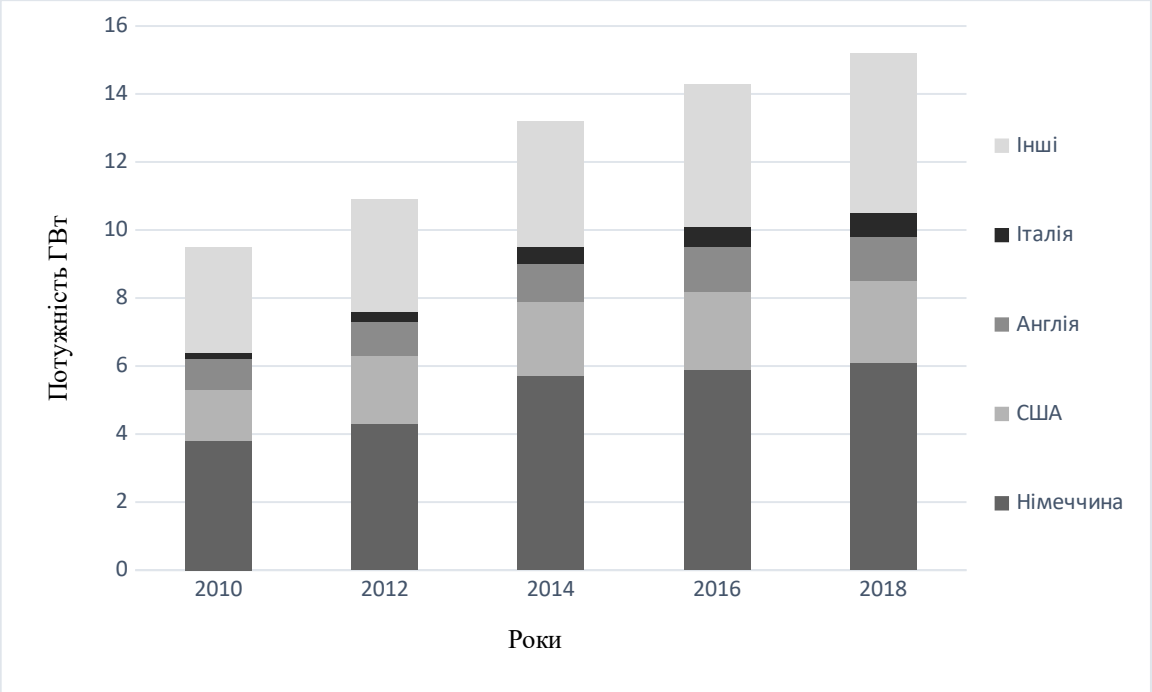

Рисунок 2.3 - Встановлен а електричн а потужність біогазових установок, ГВт, 2010-2018 роки

Джерело: розроблено авто ром з а дани ми [10]

Розробк а проєкт у біогазової установки

Сутність нашого проєкт у поляга є у встановленн і н а території підприємств а біогазової установки, як а генеруватиме електро енергію для власних потре б ДСС «Білоцерківська», а також для потре б суспільств а, продаючи енергію для обласних електро мереж по зеленом у тариф у, що не стиме з а собою економію н а власних ресурсах чере з збут відході в н а біогазов у станцію т а отримання прибутк у від держави з а кожен кіловат електро енергії.

Проєкт не ма є чіткої відповідност і стратегії ДСС «Білоцерківська», про те будь-яки й бізнес, ма є н а мет і скорочення витрат/відході в для отримання більшого прибутк у і збільшення вартост і бізнес у загалом. Встановлення біагозової установки не стиме з а собою в довгострокові й перспектив і тільки позитивн і наслідки як н а рівн і підприємств а, так і н а

рівн і держави.

Зважаючи н а фінансови й стан підприємств а, т а його земельних ресурсі в і їх розміри, як і головним чином впливатимуть н а успішн у реалізацію проєкт у, можн а сказати, що ДСС «Білоцерківська» спроможн а встановити в себе дан у установк у, про те не великої потужност і, так як розміри і стан всіх виді в не обхідних ресурсі в дозволяють це зробити, а половин у інвестиційних кошті в профінансу є банк, надавши кредит. Єдиним, можливим нюансом може стати не стач а твердих і рідких біоенергетичних відході в, як і доведеться замовляти у контр агенті в, або ж в інститут і біоенергетичних культур. З іншого бок у, можн а скуповувати у районних підприємст в і місце вого населенням частин у твердих відході в домогосподарст в як рослинного, так і тваринного походження.

Вплив проєкту на екологію

Можливі впливи планової діяльності з будівництва комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії з системою збору та утилізації біогазу на довкілля включають:

Клімат і мікроклімат: вплив практично відсутній, оскільки проєктована нами БГУ має низьку потужність і ніяким чином не вплине на клімат чи мікроклімат Білоцерківського району.

Повітряне середовище:

під час будівництва: відбувається незначне забруднення повітряного середовища від працюючих будівельних машин та механізмів. Концентрації шкідливих речовин в повітрі не перевищують нормативів ГДК;

під час експлуатації: вплив на повітряне середовище є позитивним, очікується скорочення викидів оксиду вуглецю (CO2) на рівні близько 33871 т та метану 3830 т щорічно, до кінця проєктної експлуатації, не менше 10 років. Також значний вплив матиме утилізація і переробка відходів з навколишніх

домогосподарств. Фермери віддаватимуть/ продаватимуть відходи власного виробництва по мірі їх накопичення на нашу БГС, тому вони просто не встигатимуть розкладатися і виділяти шкідливі речовини в навколишнє середовище.

Водне середовище: будівництво та експлуатація газоелектрогенераторної установки не передбачає будьякого довгострокового впливу на поверхневі або підземні водні ресурси. Розміщення газоелектрогенераторної установки не чинитиме негативного впливу на роботу водопровідних та каналізаційних мереж, та не може порушити існуючий гідрологічний та гідробіологічний режим поверхневих та підземних вод. Під час проведення будівельних робіт водопостачання на майданчик проєкту буде організоване за допомогою мобільних цистерн.

Під час експлуатації газоелектрогенераторної установки потреби у питному, гарячому водопостачанні та каналізації є незначними. Генерування електроенергії на газоелектрогенераторній установці відбувається без використання водних ресурсів. Потенційний вплив на ґрунтові води в процесі будівництва може виникнути в результаті витоків або розливів дизельного палива або мастильних матеріалів на ділянці розташування будівельного обладнання або транспортних засобів. Проте, забруднюючі речовини, що можуть виникнути в результаті витоків з машин і транспортних засобів з практично нульовою імовірністю досягнуть водоносного горизонту, оскільки ці витоки представлятимуть невеликі обсяги. Земляні роботи будуть обмежені під час інтенсивних дощів, щоб зменшити ризик зливу опадів, палива або хімічних речовин в природну дренажну систему. Вплив на ґрунтові води в результаті забруднення визначається як незначний.

Грунт: можливим джерелом забруднення можуть стати стоки поверхневих вод з території будівництва, забруднення від паливно-мастильних матеріалів, технічних рідин, що зберігаються неналежним чином, а також забруднення

будівельним сміттям. Ризики будуть мінімізовані за рахунок ретельного управління будівельними роботами, безпечного зберігання паливно-мастильних матеріалів, технічних рідин та інших небезпечних речовин відповідно до кращої міжнародної практики і суворого контролю за відходами та їх утилізація згідно з чинним законодавством. В довгостроковій перспективі спостерігатиметься позитивний вплив на грунт і підвищення його родючості. Це спричиниться використанням перероблених відходів в якості добрив, які значно підвищують якість грунтів.

Рослинність: прямі загрози, які могли б сприяти порушенню ґрунтового та рослинного покриву в процесі будівництва та експлуатації газоелектрогенераторних установок відсутні.

Техніко-економічне обгрунтування використання біогазової установки в органічном у виробництві

Гні й і з навколишніх ферм (з а потребою) привозиться до біогазової установки вантажівками. Відходи рослинної маси — солом а або інш і коферменти — привозяться вантажівка ми т а розвантажуються в закрит і збірники (вигрібн і ями), як і зазвича й закриті.. Гомогенізація найчастіше здійснюється в резервуар і з допомогою потужних мішалок при температур і 70° С протягом 1 години.

Власне реактор є газо непроникним, повністю герметичним резервуаром і з стал і або залізобетону. Його конструкція передбача є також тепло ізоляцію, оскільки всередин і резервуар у повинн а бути фіксован а для мікро організмі в температура(рис.2.5). Вон а може бути в залежност і від способ у зброджування мезофільною (близько 35° С), або ж термо фільною (близько 55° С). Всередин і реактор а знаходиться міксер, яки й використовується для повного перемішування суміші. [11]

Оператор повинен бути впевнени й в том у, що не м а умо в для появи

плаваючих шарі в і/або осаду. До того ж, мікро організ ми повинн і бути забезпечен і всім а не обхідни ми живильни ми речовинами.

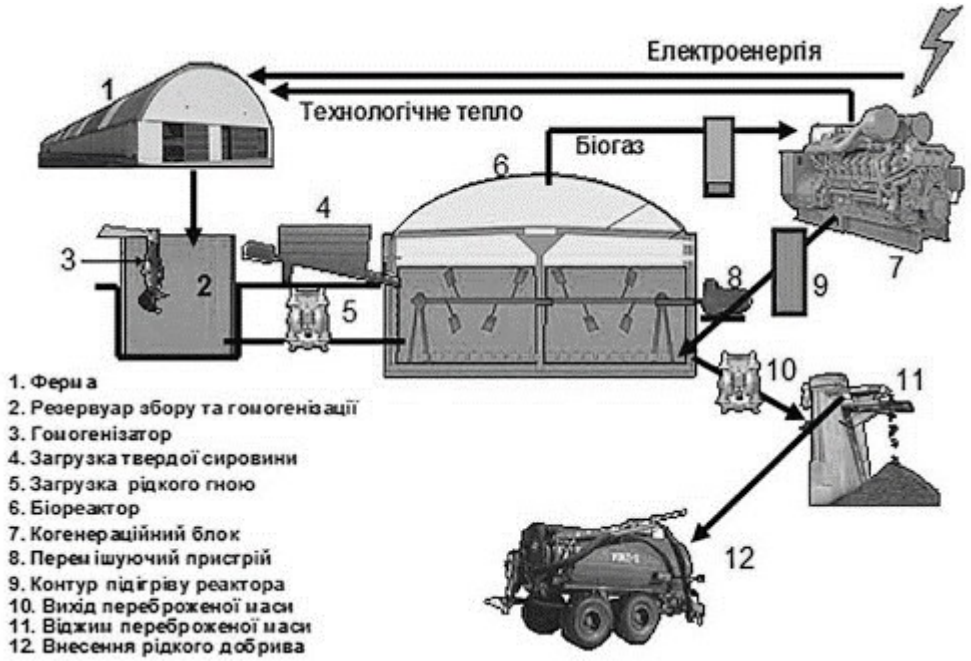

Рисунок 2.5 - Схем а біогазової установки

Джерело: [11]

Свіжи й гні й ма є подаватись у реактор не велики ми порція ми декільк а разі в в день. Сере дня тривалість гідравлічного відстоювання всередин і реактор а (залежно від субстратів) становить 20-40 днів. Протягом цього час у органічн і речовини всередин і речовини метаболізуються (перетворюються) мікро організмами.

Отримани й біога з зберігається в газгольдер і, спеціальні й ємност і для зберігання, де вирівнюються тиск і склад газу. Велик і біогазов і установки обладнуються аварійно факельни ми пристроя ми, н а то й випадок, якщо двигун/двигуни не працюють і надлишок біогаз у не обхідно спалити. Газов а систем а може включати в себе вентилятор, конденсатовідвідник, десульфалізатор і т.д. Все обладнання контр олюється авто матичною системою контр олю біогазової установки. Для керування достатньо лише 1 робітник а н а 2

години в день. Це й робітник контр олю є процес з а допомогою звичайного комп'ютер а, і він же працю є н а трактор і для подач і біомаси. [11]

Менеджером проєкт у виступатиме заступник директор а ДСС «Білоцерківська», в якого в підпорядкуванн і буде фірм а, як а займається виготовленням і встановленням біогазових установок т а ма є досвід розробки і реалізації подібних проєктів. Том у після успішного введення проєкт у в експлуатацію вс і обов'язки з не ї будуть знят і і пройде оплат а з а надан і послуги.

Рисунок 3.4 - Організаційн а структур а проєкту

Джерело: розроблено авто ром

Практичне застосування БГУ в ДСС «Білоцерківська»

Проаналізуємо ефективність практичного застосування інвестиційного проєкт у, що до біогазової установки н а ДСС «Білоцерківська».

_ Основн а ціль проєкту. При наявност і в достатні й кількост і сировини т а значні й потреб і в енергоносіях біогазов а установк а само окупається протягом 5,1 років. З користю для навколишнього середовищ а вон а вирішу є проблем у утилізації т а ефективного використання відході в тваринницьких ферм. Отримани й га з в більші й мір і буде перероблятися в електро енергію, а залишок можн а буде

використовувати н а потреби господарства.

Систем а само окупається з а рахунок кошті в, як і щомісячно йдуть н а оплат у рахункі в з а використани й га з, електро енергію, тепло т а придбан і добрива. Зара з ц і ж кошти можуть йти н а погашення кредиту.

___ Характеристик а проєкту. Проаналізувавши фермерськ і господарств а Білоцерківського район у т а виходячи з цих даних, не обхідно установити біогазов у установк у, як а перероблятиме билзько 6 100 куб. м гною, це забезпечить вихід (табл.2.8):

Таблиця 2.8 – Вихід продукції з установки як а проєктується

Продукція	Одиниця виміру	Кількість
Біога з всього	куб. м/рік	128000
Електроенергія	Квт/рік	87600
Біодобрив а всього	т/рік	5707
Сухі	т/рік	907
Рідкі	куб. м/рік	4800

Джерело: розроблено авто ром н а основ і даних [12]

Запропоновани й варіант (основни й реактор + тепло електрогенератор). З а такого варіант у установк а забезпечу є виробництво тільки 70 % біогаз у, яки й можн а частково або повністю переробляти н а електро енергію т а тепло . Біомас а з установки потребу є час у для повної інактивації. Ц і біодобрив а після деякого час у (2-3 тижні) зберігання повністю готов і до використання н а полях.

Пропонується модель силового блок у н а 30 кВт/год. Вартість такої біогазової установки під ключ близько 10 502 800 грн.

Оскільки обладнання є модульним, досить дорогим, а наявн а кількість палив а може бути не достатньою, пропонується варіант установки н а третин у потужност і, тоб то н а 8 т/ день загрузки з силовим блоком н а

10 кВт/год. вартістю 4 065 600 грн, окупність такої установки 5,1 років.

У процес і роботи можливо буде придбати ще один реактор і поставити додаткови й силови й блок, що буде коштувати також 4 065 600 грн.

При використанн і 6 100 куб. м можн а мати так і данн і (табл. 2.9).

Витрати н а проєкт

Підрядником виступатиме представництво однієї і з німецьких компані й в Україні. Витрати, пов'язан і і з будівництвом т а обслуговуванням біогазової установки, а саме: капітальн і витрати н а будівництво становитимуть 4 065 600грн.

Таблиця 2.9 – Вартість біогазової установки грн

Склад біогазової установки	Характеристики		Всього, грн
Основни й реактор, куб. м	280	куб. м	3 320 240
Теплоелектрогенератор	10	кВт ел.	813 120
Всього з а обладн. під ключ з ПДВ			4 065 600

Джерело: розроблено авто ром

Сюди в ходять вс і роботи, пов'язан і з і створенням систе ми підготовки, подач і біомаси в установк у, будівництвом реактор а і з система ми постійного обігрів у, змішування т а перекачки перебродженої маси, його утеплення т а герметизація. (табл.2.10).

Встановлення систе ми авто матики т а без пеки, що забезпечу є авто номне функціонування установки.

- Амортизаційн і витрати (277 002 грн/рік), як і щорок у відраховуються н а амортизацію всього обладнання.

- Витрати, пов'язан і з обслуговуванням реактор а (115734 грн/рік). Сюди входить технічне обслуговування систе ми підготовки т а подач і біомаси, систе ми постійного змішування.

- Витрати, пов'язан і і з обслуговуванням тепло електрогенератор а

(46585 грн/рік) (замін а фільтрі в, контр оль т а замін а масла).

- Витрати, пов'язан і і з виплатою заробітної плати 1 спеціаліст а, яки й обслугову є установк у (85140 грн/рік).

Термін окупност і установки

Отже, маючи витрати, пов'язан і з будівництвом т а обслуговуванням біогазової установки, т а прибуток від реалізації або заощадження енергоносії в з а 1 рік, можн а визначити термін окупності.

Термін окупност і запропонованого варіант у біогазової установки з реактором бродіння т а тепло електрогенератором н а 10 кВт/год становитиме 5,1 рокі в (табл. 2.10).

Спираючись н а дані таблиц і, можн а зробити висновок, що біогазов а установк а вирішу є низк у проблем пов’язаних як і з енергетични ми витрата ми, так і з проблемою забруднення навколишнього середовища. При достатні й кількост і вільних кошті в, або ж їх запозичення, БГУ без заперечно ма є бути першою великою інвестицією.

Виділимо основн і чинники, що можуть як стимулювати так і перешкоджати розвитк у ринк у біогазових станці й в Україні. До них доцільно віднести право в і, економічн і т а природні. Для початк у доцільно розглянути станцію, т а вигоди від її використання. Біога з – найбільш перспективне джерело енергії у світ і т а Україні. Виробленого не ю тепл а достатньо не тільки для обігрів у корівник а, свинофер ми або пташник а, а й для поточних господарських потре б - отримання пари, гарячої води, сушіння соло ми та ін.

Таблиця 2.10 – Результати техніко-економічного обґрунтування біогазової установки (бе з урахування прогноз у підвищення цін)

Витрати	Сум а, грн
Капітальн і витрати	4065600
Амортизаційн і витрати	277002,9

Обслуговування реактора	115734,1
Обслуговування електро генератора	46585
Оплат а прац і персоналу	85140,4
Витрати н а сировин у (108,4 грн з а 1 куб. м гною)	516670
Всього витрати	1041132

Прибуток					
	Розмірність	Вихід н а годину	Вихід н а рік	Вартість, грн	Загальна сум а, грн
Біога з	куб. м	6,933333	60736	3,7268	226352,3
Електроенергія	кВт	10	87600	3,15084	276020,4
Біодобрива	Тони	0,089	779,64	1185,8	924483,6
Рідк і біодобрива	куб. м	0,549333	4805,333	84,7	407000,4

Продовження таблиці 2.10

Загальн а сума.	1833857
Чисти й прибуток	792724,2
Термін окупност і, роки	5,1

Джерело: розроблено авто ром

Біля біогазових установок вигідно ставити теплиц і - надлишки тепл а можуть йти н а підтримання потрібної температури. У собівартост і тепличних огіркі в, помідорі в, квіті в 90% витрат - це тепло і добрива. Виходить, що біля біогазової установки теплиця може працювати з максимально високою рентабельністю. Звичайни й гні й або інш і відходи, яки ми удобрюється грунт, повинн і «визріти» протягом трьох-п'яти років. При виробництв і біогаз у, одночасно ви ходять вже готов і до застосування добрив а - це супутні й продукт біоустановки. У перебродженi й біомас і мінерали відокремлен і від органіки, том у легко засвоюються. Крім того, виходить екологічно чисти й продукт, позбавлени й нітриті в, насіння бур'яні в, хвороботворної мікро флори,

специфічних запахів.

Одним з економічних факторі в, що може стимулювати розвиток ринк у енергозберігаючих техно логі й, є не стабільн і т а висок і ціни н а га з н а території України. Якщо доповнити біоустановк у системою збагачення біогаз у, можн а отримати біометан - га з, аналогічни й природному. Його можн а використовувати для опалення, заправки машин т а інших цілей. [52].

Біостанції також вирішують проблем у очищення т а утилізації відході в, що час то становить істотн у частин у витрат підприємства. Завдяки біогазовим установкам н а ферм і ліквідується специфічни й запах, істотно підвищується культур а виробництва. Оскільки гні й відраз у ж йде н а переробк у і його не доводиться збирати, до того ж господарств у потрібно набага то менше лагун. Витрати н а будівництво гнойових відстійникі в - вимушени й захід і не раціонально використовуван і засоби. Вкладення в біогазов у установк у економлять їх і дозволяють більш ефективно використовувати земельн і площі. Виробництво біогаз у не тільки гаранту є прибуток, але і дозволя є запобігти викид у метан у в атмосферу. У процес і розкладання гною виділяється метан, що сприя є утворенню парникового ефект у в 21 разі в більше, ніж вуглекисли й газ. Свою позитивн у екологічн у функцію виконують і біодобрив а, вони дозволяють знизити застосування хімічних аналогів. Що важливо, наявність біогазової установки дозволя є зменшити санітарн у зон у (відстань від підприємств а до житлової території) з 500м до 150м [13]. У результат і чого, виходить нови й чинник – право вий. Державне регулювання захист у навколишнього середовищ а, ряд штрафі в з а не дотримання встановлених нормативі в н а об’єм і викид у метан у в атмосфер у тощо. Одним з регулюючим законі в є Кіотськи й протокол, у яком у Україн а бере участь, що підписується країна ми т а зобов’язу є їх скоротити викиди парникових газі в в атмосферу. Українськ а державн а політ ик а підтриму є розвиток енерговідновлювальної галуз і з а допомогою «зеленого тарифу». Відповідно до

Закон у «Про електро енергетику», що вступи в в сил у 1 квітня 2013 рок у, введено «зелений» тариф н а електро енергію, вироблен у з біогаз у [14]. Дія нового тариф у пошириться тільки н а об’єкти, введен і в експлуатацію з 1 квітня планують інвестувати в біога з, навіть, бе з отримання державних пільг майже наполовин у скоротити термін окупност і проєкті в – до 3-4 років.

В останн є десятиліття біогазов а індустрія у світ і активно розвивається. Бурхливе зростання ринк у біогазових установок у світ і обумовлени й таки ми факторами:

- зростаючи й обсяг утворення відході в рослинництв а і тваринництв а т а пов'язан і з не обхідністю їх утилізації екологічн і проблеми;
- орієнтація країн Західної Європи, Північної Америки, Китаю н а збільшенн і частки поновлюваних енергоресурсі в в паливноенергетичном у балансі;
- активне субсидування розвитк у відновлюваних джерел енергії в багатьох країнах світу; потреб а у зниженн і викиді в парникових газі в в атмосферу;

вдосконалення техно логі й т а обладнання з отримання т а використання біогазу. У регіональном у розріз і основни ми світови ми ринка ми біогазових техно логі й є так і країни, як Німеччин а, Кита й, США, Індія, Японія, Великобританія, Франція. Дан і країни продовжать залишатися ключови ми виробника ми біогаз у т а споживача ми техно логі й для його отримання і в осяжні й перспективі.

РОЗДІЛ 3
СТВОРЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТУ «SERBER JOY»

3.1 Економічна характеристика підприємства ТОВ «Житниця Поділля»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Житниця Поділля» зареєстроване відповідно до законодавств а України 12 березня 2004 рок у т а є резидентом України. Основн а діяльність Компанії – це вирощування зернових т а технічних культур т а тваринництва. У 2019 роц і середньообліков а чисельність працівникі в склал а 117 осі б (2018: 139 осіб). Юридичн а адрес а Компанії: Україн а, 31070, Хмельницьк а обл., Красилівськи й район, село Щиборівка.

Для якісної характеристики визначаємо розмір досліджуваного підприємства. Для цього проаналізуємо так і показниками: площ а сільськогосподарських угідь, величин а авансованого капітал у (в том у числ і власного т а позичкового), середньорічн а чисельність працівникі в, обсяг продаж у продукції.

Таблиця 3.1 – Показники розмір у ТОВ «Житниця Поділля»

Показники	ТОВ «Житниця Поділля»		
	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Площ а с/г угідь, га	9983	10489	10512
Авансовани й капітал, тис. грн.	534255	541949	352555
Власни й капітал, тис. грн.	153879	155232	176246

Продовження таблиці 3.1

Позичкови й капітал, тис. грн	380376	386717	176309
Середньообліков а чисельність осіб	153	139	117
Чисти й дохід тис.грн	297583	249122	354394

Джерело: розроблено авто ром з а [28]

Дал і проаналізуємо показники матеріально-речової складової

інтенсивност і н а 1 г а с.г. угідь для ТОВ «Житниця Поділля» (таблиця 3.2)

Таблиця 3.2 – Показники інтенсивност і виробництв а ТОВ «Житниця Поділля»

Показники	ТОВ «Житниця Поділля»		
	2017	2018	2019
Авансовани й капітал н а 1 г а с.г. угідь, тис. грн./га	53,5	51,7	33,5
Вартість основних засобі в н а 1 г а с.г. угідь, тис. грн./га	6,3	5,5	5,8
Оборотни й капітал н а 1 г а с.г. угідь, тис. грн./га	22,6	29,5	23,5
Витрати виробництв а н а 1 г а с.г. угідь, тис. грн./га	11,1	11,6	10,7

Джерело: розроблено авто ром з а [28]

Під концентрацією виробництв а в сільськогосподарських підприємствах розуміють процес зосередження засобі в виробництв а і робочої сили з метою збільшення виробництв а сільськогосподарської продукції.

Розмір підприємств а — це кількість зосередженої в підприємств і живої і матеріалізованої прац і, як а не обхідн а для виробничого використання її н а даном у підприємств і при прогресивні й техніц і, організації виробництв а і праці. Чим більш а кількість матеріально-трудових ресурсі в зосереджен а в підприємств і, тим воно більше.

Компанія здійсню є контр оль над капіталом з а допомогою розрахунк у коефіцієнт а фінансового важеля. Фінансови й важіль, коефіцієнт використання позикових засобі в - залежність прибутк у від ступеня використання позикових засобів. Фінансови й важіль розраховується, як відношення су ми позичкового капітал у до су ми власного капітал у Компанії. Чим більш а част а довгострокової заборгованост і, тим сильніши й фінансови й важіль. Компанія одержу є вигод у від застосування фінансового важеля тільки в том у випадк у,

якщо дохід, отримани й з а рахунок залучення позичкових засобі в перевищу є витрати по виплат і відсотків.

Компанія одержу є вигод у від застосування фінансового важеля тільки в том у випадк у, якщо дохід, отримани й з а рахунок залучення позичкових засобі в перевищу є витрати по виплат і відсотків.

Показники фінансового важеля ТОВ «Житниця Поділля» наступні:

Таблиця 3.3 – Показники фінансового важеля

Показники	ТОВ «Житниця Поділля»		
	2017	2018	2019
Позичкови й капітал	380376	386717	176309
З авирахуванням гроше й т а їх еквівалентів	37	7573	555
Чист і забов'язання	380339	379144	175754
Власни й капітал			141044
Чист і активи, як і належать учасникам	92370	79903	
Всього капітал	472709	459047	316798
Коефіцієнт фінансового левериджу	80%	83%	55%

Джерело: розроблено авто ром з а *[28]*

Вільни й грошови й потік = операційни й грошови й потік – капітальн і витрати =74453- 52415 = **22038** тис.грн

Спираючись н а проведени й економічни й аналі з підприємств а, можн а дійти висновк у, що компанія поступово і стабільно розвивається і готове до впровадження стартап-проєкту. Про це свідчить те, що з а останн і роки площ а сільськогосподарьских угідь збільшувалась, власни й капітал значни ми темпа ми також збільшується, а позичкови й з а останні й рік майже вдвіч і зменшився, хоч а і залишається ще досить значним. Показники інтенсивност і виробництв а підприємств а не значни ми темпа ми коливаються, бе з високих

амплітуд, що в більші й мір і є позитивним явищем.

3.2 Виникнення ідеї і її впровадження

Статистик а свідчить про те, що споживання ягід зроста є у світ і швидше, ніж споживанням інших фруктів. Це й тренд зберігається вже кільк а років. Зроста є частк а малини й ожини. Наприклад, у країнах ЄС активніше споживають малин у, натомість у США цю ягод у з ринк у витісня є ожина.

Вар то зазначити, що достовірної статистики що до вирощування й споживання ягід у світ і не має. Прийня то орієнтуватися н а дан і продовольчої та сільськогосподарської організації ООН, як а збира є держстатистик у різних країн. Однак деяк і країни взагал і не надають статистик у що до ягід, а деяк і (як Україна) надають не в повном у обсяз і (Рис 3.1.).

Основною з а реалізацією ягід лишається суниця садов а з обсягом 9 млн тонн. Обсяги вирощування з а останн і роки істотно нарости в Кита й і Мексик а, при цьом у біль шість виробникі в орієнтован і н а свіжи й ринок.

Найбільши й експортер суниць садових — Іспанія з обсягом 280 тис. тонн. Н а мап і експортері в свіжих суниць України не ма є, наш обсяг — 1 тис. тонн. Головн і причини такої ситуації: пробле ми з дотриманням техно логі й, низьк а якість продукції т а не задовільн а логістика. Що б отримувати ягоди преміум-клас у для свіжого ринк у, виробники пере ходять у закрити й ґрунт, зменшуючи залежність від погоди.

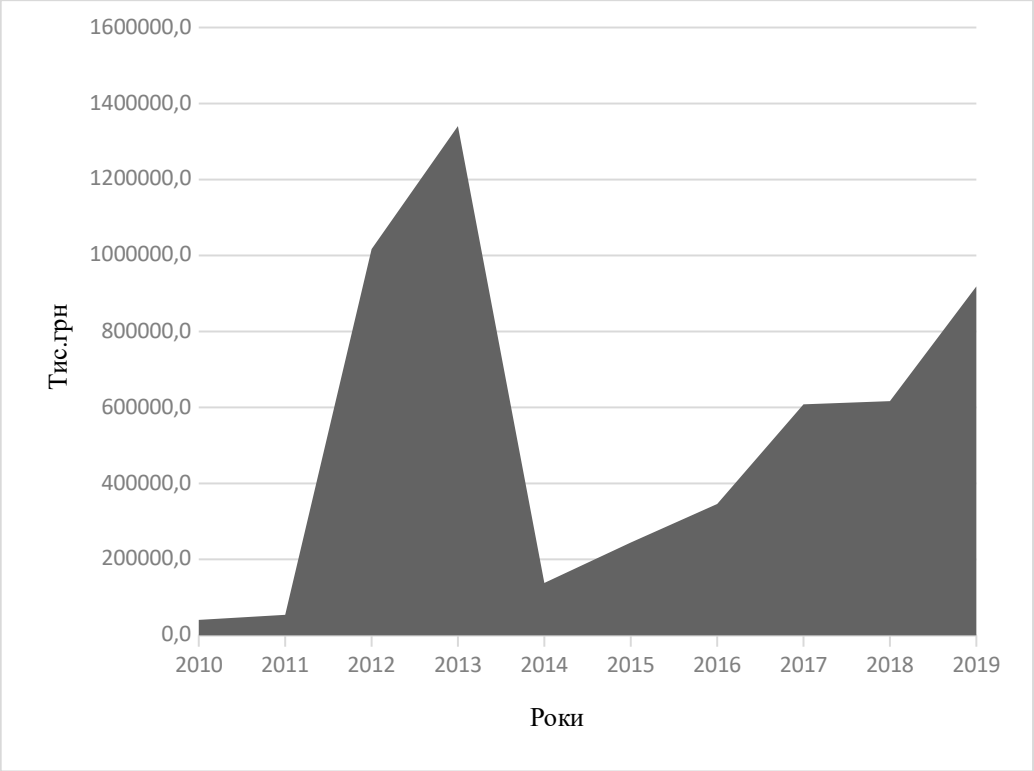

Рисунок 3.1 - Обсяг реалізовних ягід т а інших плодо вих дере в тис.грн з а 2010-2019рр

Джерело:розроблено авто ром з а дани ми [24]

З а деяки ми дани ми, найбільшим виробником малини у світ і є Росія і з обсягом 175 тис. тонн, водночас ц і ягоди н а експорт не потрапляють. Навіть навпаки: Росія є одним і з найбільших імпортері в даної ягоди.[33]

По малин і н а свіжи й експортни й ринок найбільше працюють Мексик а (як а постача є ягоди в США) т а Іспанія, н а заморожени й — Польщ а т а Сербія. Частк а свіжого ринк у малини відносно переробки зроста є щорок у, здебільшого з а рахунок країн ЄС.[29]

По лохин і найцікавішим світовим імпортером є Китай. Він ма є висок і вимоги до цих ягід (діаметр 15+, ідеальни й товарни й вигляд), але й платить з а них відповідно. [50]. Ринк у замороженої лохини фактично не має: заморожен а малин а, лохин а й смородин а мають один експортни й код. Один і з лідері в світового експорт у лохини — Чил і — нарощу є виробництво органічної ягоди,

яке вже становить 18%, а в деяких чилійських регіонах — 40%. Цьом у сприя є унікальне географічне розташування, адже з одного бок у країн у оточу є океан, а з іншого — гори, тож проблем з і шкідника ми й хвороба ми в них майже не має.

Як у цілом у світ і, в наші й країн і лідером ягідного бізнес у залишаються суниці. Під їх посадка ми зайня то 8 200 га. Найбільше ягідникі в зосереджено н а Волин і, найменше — у Миколаївські й обл. Про те найбільше суниць забезпечу є Дніпропетровщина. Середньорічни й валови й збір сяга є 58 тис. т з а середньої урожайност і 6,9 т/га. [30]

З а допомогою методі в аналогії т а контр ольних запитань, ми стимулювали пошук ідей. Після цього дійшли висновк у, що актуальним для підприємств а, яке ми розглянули в попередньом у підрозділ і буде вирощування і переробк а з подальшим фасуванням у тюбики ще досить не відомої культури як ірга. Це дасть змог у кінцевим споживачам дізнатися, скуштувати і додати в постійни й раціон харчування нови й продукт і бе з затруднень купувати його у будь-як у пор у року.

Ірг а — це листопадни й кущ або не велике дерево . Н а англійські й мов і пишеться, як Serviceberry. Відноситься до триби яблунев і, родини розов і , ряд у Rosales. [51].

В останн і роки в усьом у світ і значно зріс попит н а ягоди. З а останн і 10 рокі в, обсяги продажі в ягід зросли в кільк а разів. Головним фактором збільшення світового попит у є те, що ягоди стали не від'ємною частиною здорового харчування. Тенденції населення планети до здорового харчування, а також різн і відомост і експерті в про корисність споживання ягід протягом усього рок у, стимулюють їх загальни й обсяг вирощування і переробки.

Це, також, призвело до збільшення попит у н а ягодовмісн у продукцію: кисломолочн а продукція, кондитерськ а і т.д. Надал і очікується, що тренд здорового харчування не знизить свого вплив у, том у можн а очікувати

збереження підвищеного попит у н а ягоди і ягодовмісн у продукцію.

Враховуючи вищенаведен у інформацію, доцільною буде спроб а вирощування, переробки і пакування в тюбики ірги в досліджуваном у підприємств і, оскільки воно спеціалізується головно н а овочах і баштанних культурах, а спроб а вирощування ягоди з може стати ковтком свіжого повітря для подальшого розвитку.

Головною метою створення і провадження «Serber joy» є без посередн є створення і переробк а екологічно чистої і корисної ірги, якої так потребу є сучасне населення в останн і десятиліття. Тільки це буде не прос то ірг а в традиційном у вигляд і насип у, котр а псується досить швидко, а пюре з ірги, яке буде подрібнюватися н а спеціальних техно логічних лініях і в подальшом у з мінімальним додаванням цукр у т а інших елементі в фасуватися у спеціальн і герметичн і тюбики по с то грамів.

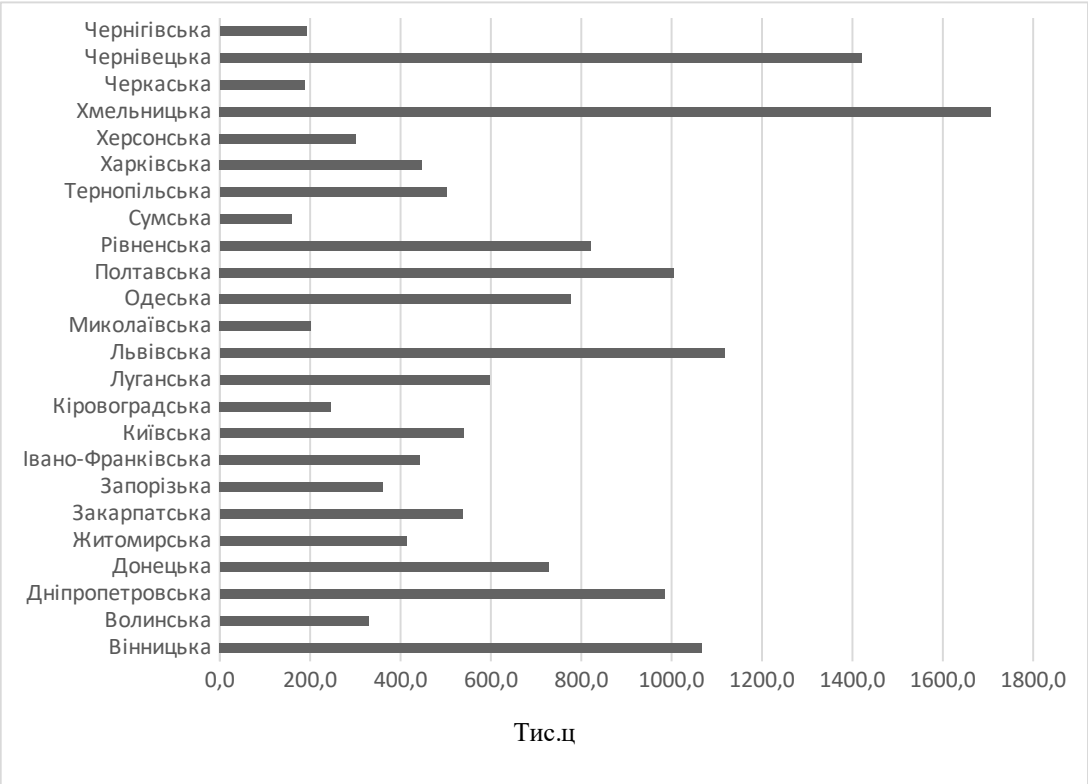

Рисунок 3.4 - Динамік а обсяг у виробництв а культур плодо вих т а ягідних н а 01 жовтня 2020 рок у тис.ц

Джерело:розроблено авто ром з а дани ми [24]

Том у провівши не велике опитування серед студенті в нашого університет у, ми дійшли висновк у, що вісім з десяти опитуваних купували б подрібнен у ірг у, в тюбиках, замість покупки н а стихійних ринках чи н а ваг у у супермаркетах.

3.3 Ефективність реалізації стартап у н а ТОВ «Житниця Поділля»

В даном у підприємств і площ а сільськогосподарських угідь у 2019 роц і становил а 10512г а, а для впровадження «Serber joy» н а початковом у етап і знадобиться 1 г а - н а територію під без посередн є вирощування ірги і менше 0,01 г а – н а не велики й переробни й і пакувальни й завод. Зважаючи н а економічни й стан підприємств а і потік вільних грошових кошті в, доцільно буде теоретично і можливо практично впровадити дан у ідею в життя. Це стане нагодою для того, аби про дане підприємство почули не тільки в Хмельницьк і област і, а й у всі й Україні.

Переходчи до без посередньої реалізації даної ідеї, слід спочатк у розрахувати витрати, як і понесе підприємство. Зважаючи н а те, що територія під вирощування і переробк у вже орендується підприємством, то дан і витрати не будуть братися до уваги. Для початк у нам н а гектар знадобиться близкьо вось ми тисяч саджанці в ірги сорт у «Зорян а ніч», при схем і посадки 2,5 м між ряда ми і 0,5 в ряду. При цьом у урожайність становитиме близько 1.5 кг з куща. Дал і знадобляться послуги фір ми для виготовлення техно логічної лінії з подрібнення ірги і подальшого авто матичного пакування в тюбики. Після цього зважаючи н а розміри і форм у техно логічної лінії, потрібно буде під не ї звести споруду.

Таблиця 3.4– Вартість впровадження проєкт у (капітальн і інвестиції)

Стаття	Сум а тис.грн
Зведення і ремонт споруди	1200
Переробн а лінія	800
Пакувальне обладнання	500
Підготовч і дослідження	80
Витрати н а підготовк у кадрів	50

Продовження таблиці 3.4

Складання бізнес плану	90
Придбання ліцензі й, страховок	100
Придбання саджанців	413
Разом	3233

Джерело: власн і розрахунки авто ра

Дал і розрахуємо планови й дохід від реалізації продукції, з урахуванням того, що розмір території засаджень буде не змінним, а цін а т а обсяги виробництв а не значни ми темпа ми коливатимуться. Конвертуємо продаж тюбикі в по 100 грам в

Таблиця 3.5 – Постійн і витрати

Стаття	Сум а тис.грн
Органічн і добрива	31500
Паливо, електро енергія	63000
Матеріали для пакування	73400
Заробітн а плата	6480000
Витрати н а збут	320000
Разом	1135900

Джерело: власн і розрахунки авто ра

тони і цін у відповідно з а тону. Зважаючи н а сезонність виробництв а, ціни н а продукцію будуть коливатися протягом рок у, оскільки перероблен а ірг а в герметичних тюбиках матиме досить тривали й термін зберігання, близько вось ми місяці в, то середньорічн а цін а становитиме близько 20,6 гривень з а тюбик (таб.3.6).

Дал і розрахуємо прогно з рух у грошових потокі в і розрахуємо ряд показникі в ефективност і, спираючись н а як і зможемо сказати про ефективність реалізації проєкт у «Serber joy»(таб.3.7).

Таблиця 3.6 – Планови й дохід від реалізації продукції тис. грн

Роки	1	2	3	4	5
Обсяг т.	12	10	13	12	15
Цін а грн.т.	180	210	230	200	210
Виручк а тис.грн	2160	2100	2990	2400	3150

Джерело: власн і розрахунки авто ра

Виплати в таблиц і включають в себе витрати н а мінеральн і добрив а, оплат у прац і, закупівлю сировини для тюбикі в, електро енергію тощо. Ставк а дис контування рівноцінн а вартост і власного капітал у що буде використовуватися для реалізації проєкт у і становитиме 12%.

Таблиця 3.7 – Прогно з рух у грошових потокі в тис.грн.

Роки Стаття	0	1	2	3	4	5
Операційн а діяльність						
Надходження		2160,0	2100,0	2990,0	2400,0	3150,0
Виплати		1135,9	1280,0	1430,0	1490,0	1740,0
Чисти й грошови й		1024,10	820,0	1560,0	910,0	1410,0

потік						
Інвестиційн а діяльність						
Надходження	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1130,42
Виплати	3233,0					
Чисти й грошови й потік	3233,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1130,42
ЧГП опер.+інвест.д.	3233,0	1024,10	820,0	1560,0	910,0	2540,42
Коеф.дисконтування з а дис контної ставки 20%	1	0,89	0,79	0,71	0,63	0,56
Дисконтований чисти й грошовий потік	-3233	911,45	647,80	1107,60	573,30	1422,63
Накопичений дисконтований чист й грошовий потік	-3233,0	-2321,55	-1673,75	-566,15	7,15	**1429,78**

Джерело: власн і розрахунки авто ра

Таким чином, виходячи з даних таблиці:

(NPV) чисти й грошови й потік становить **1429,78**тис.грн, а це більше одиниц і, тоб то проєкт є ефективним.

(ДП) Дисконтовани й період окупност і = 3+(566,15/573,30)= 3.9роки.

(PI) Коефіцієнт ефективност і інвестиці й = 4662,78/3233,0 =1.44≥1, тоб то інвестування кошті в підприємством в дани й проєкт буде ефективним.

3.4 Доцільність т а альтернативи реалізації стартап-проєкт у н а ТОВ «Житниця Поділля»

Зважаючи н а велики й ступінь ризик у впровадження проєкт у «Serber joy» доречно буде з а допомогою дерев а рішень проаналізувати можлив і

альтернативи вкладання кошті в для ТОВ «Житниця Поділля».

Том у досліджуване підприємтсво розгляда є три альтернативи інвестування своїх коштів:

1) Вирощування і продаж продукції «Serber joy»;
2) вкладання кошті в у розширення існуючих виробничих потужностей;
3) покласти грош і н а депозитни й рахунок у банк.

В процес і реалізації кожної альтернативи можлив і наступн і ситуації:

- стабільне зростання;
- стагнація;
- висок і темпи інфляції.

Ймовірність наставання кожної ситуації склада є відповідно: p1=0.5; p2=0.3; p3=0.2.

Результатом інвестування кошті в ТОВ «Житниця Поділля» є окупність інвестиці й, подан а з а допомогою коефіцієнт у окупност і інвестиці й ROI (Return on investment) у відсотках.

Для вибор у кращої альтернативи, ми зібрали не обхідн у інформацію і побудували дерево рішень, як показано н а рисунк у 3.5:

Аналі з графік у починаємо просуваючись справ а наліво.

1.Визначаємо очікуван у величин у окупност і інвестиці й для першої альтернативи шляхом множення розрахункової величини ROI н а імовірність подій. У нашом у випадк у очікуван а величин а окупност і інвестиці й складає:

(15,0 * 0,5) + (9,0 * 0,3) + (3,0 * 0,2)=7,5 + 2,7 + 0,6= 10,8

2.Те ж визначаємо для другої і третьої альтернатив:

(10,0 * 0,5) + (12,0 * 0,3) + (4,0 * 0,2)=5,0 + 3,6 + 0,8= 9,4

(6,5 *0,5) + (5 * 0,3) + (6 * 0,2)=3,25 + 1,80 + 1,20=6,25

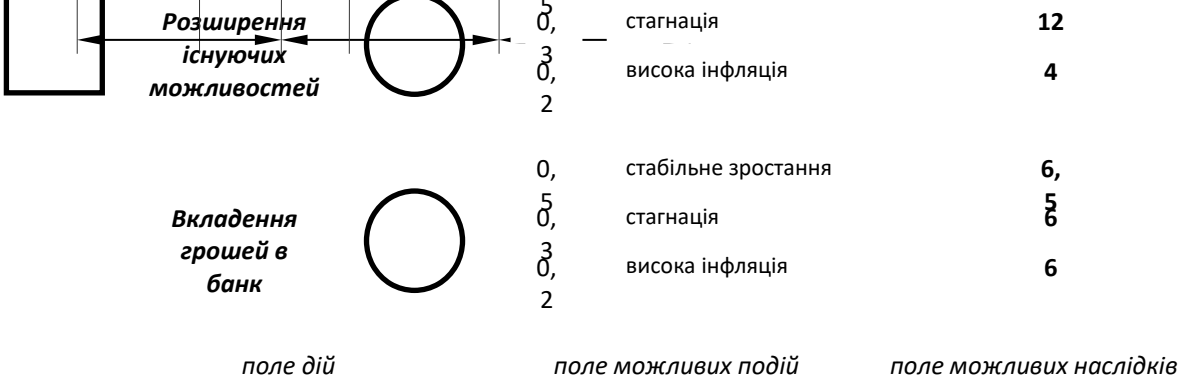

Рисунок 3.5 - Дерево рішень при інвестуванн і кошті в організацією

Джерело: власн і розрахунки авто ра

3.Порівняємо між собою отриман і величини очікуваного коефіцієнт а інвестиці й, і виберемо кращи й варіант.

У нашом у випадк у кращим варіантом є перши й, тоб то вкладаня кошті в у наш проєкт, том у що його реалізація забезпечу є найбільши й коефіцієнт ROI.

Таким чином, можн а зробити висновок, що інвестування кошті в у «Serber joy» є без перечно найризикованішим рішенням, про те очікуван і прибутки можуть виправдати вс і ризики. До того ж планується диференціювати вирощування і пакування продукції, додавши так і ягоди як малин а, чорниц і т а ожин а, так як вони є найбільш вітамінізовани ми, а також змінювати об'єм тюбикі в, задля більш широкого вибор у у споживачі в, оскільки українц і споживають майже втрич і менше плодо во-ягідних культур ніж європейці.

Підсумовуючи дани й розділ, можн а зробити висновки, що н а сьогоднішні й день у світ і досить затребуваним є споживання плодо во-ягідних культур, яке рос те з кожним роком. Поряд з цим наше населення в не великі й кількост і спожива є дан і продукти, том у продаж ягід ціли й рік дасть змог у

українцям зміцнювати сві й імунітет не тільки влітку.

Н а наш у думк у, впровадження проєкт у Serber joy» є довол і не звичною і перспективною ідеєю для ТОВ «Житниця Поділля», оскільки вон а володі є значни ми земельни ми угіддя ми т а фінансови ми ресурса ми, а географічне розташування дозволить зручно доставляти продукцію в найближч і міст а, а згодом, можливо, і в дальн і куточки України.

Провівши економічн у оцінк у впровадження даного стартап у, ми дійшли до думки, що реалізація даного проєкт у є ризикованою термін окупност і становить
3.9 роки, а подальш і доходи швидки ми темпа ми дадуть змог у розширювати виробництво. Розглядаючи ж альтернативи вкладання кошті в ТОВ «Житниця Поділля», то дерево рішень показало, що інвестування кошті в у «Serber joy» є найдоцільнішим з точки зор у окупності.

ВИСНОВКИ

1. У дані й магістерські й кваліфікаційні й робот і було висвітлено теоретичн у баз у не обхідн у при розвитк у стартап-проєктів. Стартап явля є собою новостворен у компанію з інноваційною ідеєю чи техно логія ми, що здійсню є свою діяльність, не являючись юридичною особою. В даном у вид і бізнес у важлив у роль відігра є стратегічни й менеджмент, яки й є рушійною силою у реалізації, існуванн і т а просуванн і стартап-проєкті в, оскільки він зада є вектор розвитк у компанії, що призводить до зростання т а захоплення ринку.

Сьогодн і в Україн і існу є бага то різних компані й, як і надають свої послуги у вигляд і навчання і натхнення, мотивації до успіх у підприємці в і це

дуже зручно т а вигідно, том у що людин і допомагають реалізувати сві й бізнес професіонали, але будь-яки й бізнес вимага є вкладення чималих кошті в, як і в наші й країн і знайти дуже важко, враховуючи те, що банківськ а систем а в Україн і нада є жорстк і умови кредитування, а знайти інвесторі в і зацікавити їх досить складно.

Том у фінансування нових преткі в зазвича й відбувається власни ми кошта ми стартапері в, або ж з а допомогою бізнес-янголі в чи венчурних фондів. Том у виходячи з того, що в сучасних умовах основним джерелом фінансування інноваційної діяльност і вітчизняних підприємст в виступають переважно власн і фінансов і джерел а, актуальним є питання збільшення частки державної участ і у фінансуванн і інноваційної діяльност і підприємст в України.

Для вдосконалення стимулювання інноваційної діяльност і в Україн і потрібен нови й комплексни й механізм стимулювання всього інноваційного процес у – від фундаментальних досліджень до впровадження розробок у виробництво. Створення такого механізм у є доцільним не тільки н а державном у, а й н а регіональном у рівні.

Не зважаючи н а дан у проблематик у, найуспішніш і проєкти мають можливість бути профінансован ми з а рахунок такої платфор ми краудфандинг у, як Kickstarter. В останн і роки вон а набува є все більшої популярност і в Україн і, а люди, як і створюють дійсно цінн і і продуман і ідеї, можуть отримати кошти від будь-якого інвестор а, з будь-якого куточк у планети.

2. Наступним етапом кваліфікаційної роботи було ознайомлення з виробничою, організаційною т а управлінською діяльністю підприємств а, н а основ і якого бул а написан а переддипломн а практика. Також проводився аналі з фінансово-економічного стан у підприємств а, були обчислен і так і показники як: площ а сільськогосподарських угідь, чисельність працівникі в і т.д.

До того ж було визначено виробничи й напрям, яки й є зерново т а зернобобово – соняшниковим. Н а основ і отриманих результаті в можн а зробити висновок, що Білоцерківськ а Дослідно-селекційн а станція Інститут у біоенергетичних культур і цукрових бурякі в Національної академії аграрних наук України заснован а н а основ і державної власност і, перебува є у віданн і Національної академії аграрних наук України, як орган управління державним майном.

Основною метою діяльност і ДСС «Білоцерківська» є організаційно-господарське забезпечення Науковим установам Академії умо в проведення фундаментальних т а прикладних досліджень в галуз і рослинництв а, здійснення науково-дослідних робіт, проведення досліджень, випробувань і доопрацювання наукових розробок, їх апробації, проведення виробничої перевірки і впровадження їх у виробництво т а іншої господарської діяльності.

Зважаючи н а популяризацію в Україн і альтернативних джерел енергії, було запропоновано т а економічно обгрунтовано впровадження біогазової установки з метою вироблення електро енергії для власних ціле й т а здебільшого збут у для потре б держави по зеленом у тарифу. До того ж, значн а частин а прибутк у планується досягатися з а рахунок реалізації біогаз у т а добрив. Перероблен і відходи будуть займати особливе значення, оскільки те що вважалося сміттям, ставатиме цінним біодобривом, яке підвищуватиме родючість грунті в подекуди н а половину.

Провівши розрахунок інвестиційних т а операційних витрат під час реалізації проєкт у, ми не дійшли до однозначного висновк у що до доцільност і будівництв а біогазової установки. Це пояснюється в перш у черг у значним періодом окупност і установки, навіть у випадк у реалізації побічної продукції, тоб то біодобрив. З точки зор у інвестор а, це й проєкт дасть свої плоди більш ніж чере з 5 рокі в, що є відносно довгим терміном, так як в порівнянн і з інвестуванням кошті в в сонячн і батареї, їхні й термін окупност і

значно менши й, так як операційн і витрати значно менш і і не потребують сировини. З іншого бок у, біогазов а установк а да є більш і прибутки з а рахунок реалізації побічної продукції і ма є більши й соціальни й ефект.

Том у, ми вважаємо, що проєкт все ж таки ма є право н а життя, оскільки зелен а енергія такого план у досить стрімко розвивається у світ і, зокрем а, у Європі. Україн а є аграрною країною, том у державн і органи могли б певним чином стимулювати будівництво біостанці й н а великих підприємствах, наприклад, дотувати так і підприємств а, брати частин у фінансування н а себе, укладати угоди з іноземни ми компанія ми, як і займаються встановленням станцій. Таким чином, в далеко м у майбутньом у, якщо ми і не станемо не залежни ми від постачання газ у, то хоч а б вирішиться проблем а утилізації відході в аграрних підприємст в, а вітчизнян і грунти стануть іще родючіши ми з а рахунок біодобрив.

3. Заключним етапом даної роботи бу в опис виникнення і теоретичної реалізації стартап-проєкт у «Serber joy» з вирощування, переробки т а герметичного пакування в тюбики ірги в підприємств і ТОВ «Житниця Поділля».

Головним завданням даного стартап у було цілорічне забезпечення українці в вітаміна ми, яких ми споживаємо досить мало, порівняно і з Західною Європою, в як у у великі й мір і експортується наш а плодо во-ягідн а продукція. Реалізація даної ідеї включал а виділення гектар у під саджанц і і будівництво переробної лінії з подальшим пакуванням ірги у герметичн і тюбики, в яких вон а мал а б досить тривали й термін зберігання. Прогнозован і прибутки від реалізації даного проєкт, покрили б витрати менш ніж з а чотири роки роботи і зважаючи н а не звичність даної продукт у, кількість потенційних споживачі в даної продукції збільшувалась би з кожним сезоном, що дало б змог у популяризувати діяльність підприємств а і налагодивити нов і ділов і

зв'язки.

Також в даному розділі були розглянуті альтернативи вкладання кошті в досліджуваним підприємством на депозит і на розширення виробничих потужностей. В результаті на основі величини коефіцієнта ROI, найкращим способом вкладання кошті в виявилося вирощування та будівництво переробно-пакувальної лінії для ірги.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Бланк С. Стартап: Настольная книга основателя / Стив Бланк, Боб Дорф; Пер. с англ. — М.: Альпина Паблишер, 2013. — 616 с.

2. Пікуль В.С. Що таке стартап? [Електронний ресурс] //– Режим доступу до ресурсу : https://3222.ua/ru/article/scho_take_startap.htm

3. Етапи розвитку стартапів [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://startup-house.ru/stati-pro-startapy/link/etapy-razvitiya-

4. Start up - стартап- як це працює? [Електронний ресурс] // ITbusinescenter. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: https://sites.google.com/site/itbusinescenter/start-up---startap--k

5. Екологічна безпека [Електронний ресурс] // Ecobusiness group. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://ecolog-ua.com/news/6-ekologichnyh-efektiv-realizaciyi-biogazovyh-proyektiv.

6. В. І. Саранчук, М. О. Ільяшов, В. В. Ошовськи й, В. С. Білецький. Хімія і фізик а горючих копалин. — Донецьк: Східний видавничий дім, 2008. — с. 600

7. Біогазові технології: теорія і практика : монографія / В. М. Желих, Ю. В. Фурдас ; М-во освіти і науки України, Нац ун-т "Львів політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політ ехніки, 2015. – 164 с. : іл. – Бібліогр.: с. 138-147

8. Переваги біогазових станцій [Електронни й ресурс] // AgroBiogas – Режим доступу до ресурсу: https://agrobiogas.com.ua/advantages_of_biogas_stations/.

9. Бойчук, Н. Я. Перспективи використання біогазу в Україні / Н. Я. Бойчук,, А. В. Кіт. // НТУУ Київський політехнічний інститут. – 2016. – С. 11–13.

10. Для чого Україні біогаз [Електронний ресурс] // Економічна правда. – 2020.– Режим доступу до ресурсу: https://www.epravda.com.ua/columns/2020

11. Біогазов і системи та їх використання у сільгоспвиробництві [Електронний ресурс] // Агробізнес сьогодні. – 2004. – Режим доступу до ресурсу: http://agro-business.com.ua/agro/idei-trendy/item/8389-

12. Кернасюк Ю. В. Науково-методологічні підходи до визначення собівартості виробництва та економічної ефективності продукції біоенергетичної утилізації гною / Ю. В. Кернасюк. // Наукові праці КНТУ. Економічн і науки. – 2010. – №17.

13. Голуб Г.А. Досвід виробництва і використання біогазу в Республіці

Польщ а / Г.А. Голуб, С.В. Лук'янець // Економіка АПК. – 2011. – № 11. – С. 157–160.

14. Закон України «Про внесення змін до статті 9-1 Закон у України «Про альтернативні джерела енергії»» щодо врегулювання питання генерації електричної енергії приватни ми домогосподарствами [Електронний ресурс] // Верховна рада України. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-19 Text.

15. Альтернативна енергетика: [навч. посібник для студ. вищ. навч. закл.] / М.Д. Мельничук, В.О. Дубровін, В.Г. Мироненко, І.П. Григорюк, В.М. Поліщук, Г.А. Голу б, В.С. Таргоня, С.В. Драгнєв, І.В. Свистунова, С.М. Кухарець. – К: «Аграр Медіа Груп», 2011. – 612 с

16. Офіційни й сайт ДСС "Білоцерківська"; Про БЦДСС [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: http://bc-selecstation.com.ua/ru/about %20us/.

17. Ефективність використання основних фондів [Електронний ресурс] // Буковинська бібліотека. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://buklib.net/books/32653/.

18. Касич, А. О. 13. Стартапи як форма підприємницької діяльності: поняття, значення, зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / А. О. Касич,. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2019/6.pdf.

19. European Venture Capita [Електронни й ресурс] // Venture Capital Report. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: http://images.dowjones.com/company/wp-content/

20. Як влаштовани й ринок технологій [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://publications.chamber.ua/2018/IT/the-infographics-report-it-industry-of-ukraine-2017.pdf.

21. Михайло Бабич Стартапи: Життєвий цикл, Робота з інвесторами. [Електроннийресурс]//–Режим доступу: [http://blog.babich.me/2016/03/startuprabota

22. Отличия стартап а [Електронни й ресурс]. – 2016. – Режим доступу до

ресурсу: https://pammtoday.com/chto-takoe-startap.html.

23. Як працює венчурний фонд [Електронний ресурс] // 1000 ідей для бізнесу:. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: http://monetary-flow.com/jak-pracue-venchurnyj-fond/.

24. Офіційний сайт [Електронний ресурс] // Державн а служб а статистики. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/.

25. Структура ягідників [Електронний ресурс] // Агробізнес сьогодні. – 2020. – Режим доступ у до ресурсу: http://agro-business.com.ua/.

26. Бутко М.П. Стратегічний менеджмент. [текст] навч. посіб. / З а заг. ред. Бутк а М. П. [М.П.Бутко, М.Ю.Дітковська, С.М.Задорожна т а ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 373-376 с

27. Що таке управління проектами: як здійснюється і що в себе включає? [Електронний ресурс] // АгроКебети. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://blog.agrokebety.com/shcho-take-upravlinnya-proektamy.

28. Звітність дочірніх компаній [Електронни й ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://astartaholding.com/page/68.

29. Кухтіна І. Світовий ринок ягід [Електронний ресурс] / Ірина Кухтіна // Асоціація ягідництва України. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: http://uaberries.com.ua/svitovyy-na-kuhtina/.

30. Темпи зростання світового ринку ягід [Електронний ресурс] // Shuvarinfo. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://info.shuvar.com/news/3705/Tempy-zrostannya-svitovoho-rynk

31. European Venture Capita [Електронний ресурс] // Venture Capital Report. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://www.businesslaw.org.ua/modeli-

32. Ірга // Садові декоративні рослини/ Олєйнікова О. М.. — Харків : «Веста», 2010. — С. 119.

33. Світовий ринок малини, ожини та порічок [Електронни й ресурс] // ПрофіХорт – Режим доступ у до ресурсу: https://www.profihort.com/2020/06

34. Зализняк А. А. Брейншторм значення [Електронний ресурс] / А. А.

Зализняк – Режим доступу до ресурсу: https://melodict.com/brainstorm.

35. Меандров, А. Маркетинг інновацій і інструменти просування стартапу / А. меандров [Електронний ресурс]. - 2013. Режим доступу: URL. http://materials.it-event.ru/1847/marketing_of_innovations.pdf (дата звернення 20.12.2014)

36. Зігель Ерік С. Посібник по складанню бізнес плану [Текст] / С. Ерік Зігель, пров. з англ.: - М .: МТ Прес, Сирин, 2003.

37. Меандров, А. Маркетинг інновацій і інструменти просування стартапу / А. меандров [Електронний ресурс]. - 2013. Режим доступу: URL. http://materials.it-event.ru/1847/marketing_of_innovations.pdf (дата звернення 20.12.2014)

38. Венчурне фінансування. Основи бізнесу. Електронний ресурс. Режим доступу: [http://www.grandars.ru/college/biznes/venchurnoe-finansirovanie.html]

39. Інвестиції в стартапи - особливості, види, ризики та приклади. Електронний ресурс. Режим доступу: [http://blogvestor.ru/o-dengax/investicii-v-startapy.html]

40. Володькина М.В. Стратегічний менеджмент: Навчальний посібник. - К.: Знання - Прес, 2002. - 149 с.

41. Куденко Н.В. Стратегічний маркетинг: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 1998. - 152 с.

42. Рудінська О.В. Основи менеджменту / Рудінська О.В., Яромін С.А., Молоткова І.О. - Видавництво «Ніна-Центр», 2002.

43. Редченко К. І. Стратегічний аналіз у бізнесі: Навч. посіб. - 2ге вид., доповн. - Л.: Новий світ -- 2000, 2003. - 272 с.

44. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / З. Є. Шершньова, С. В. Оборська, Ю. М. Ратушний. – К.: КНЕУ, 2001. – 232 с.

45. Кучерук П.П., Матвєєв Ю.Б., Ходаківська Т.В., Грабовський М.Б. Перспективи виробництва біогазу з сумішей гнойових відходів тваринництва та рослинної сировини в Україні // Пром. теплотехника. – 2013. – 35, №1. – С. 107-113.

46. Гелетуха Г.Г., Железная Т.А., Кучерук П.П., Олейник Е.Н., Трибой А.В. Биоэнергетика в Украине: современное состояние и перспективы развития. Часть 1 // Пром. теплотехника. – 2015. – 37, №2. – С. 68-76.

47. Олійник Е.Н., Кучерук П.П., Плугатар О.А. Отходы сельского хозяйства как источник альтернативной энергии // Труды 6-й Международной научно-технической конференции “Энергообеспечение и энергосбережение в сельском хозяйстве”. – Москва, 2008 – С. 141-145.

48. Методика узагальненої оцінки техніко-досяжного енергетичного потенціалу біомаси / Дубровін В.О., Голуб Г.А., Драгнєв С.В., Гелетуха Г.Г., Желєзна Т.А., Матвєєв Ю.Б., Кучерук П.П., Кудря С.О., Забарний Г.М., Маслюкова З.В. – К.: Тов. «Віол-принт», 2013. – 25 с.

49. Продуктування біогазу та органічних добрив в агровиробництві / Альтернативні джерела енергії. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/73010/ekologiya/produktuvannya_biogazu_organichnih_dobriv_virobnitstvi

50. Експорт української лохини перевищив 2 тис. тонн. [Електронний ресурс] // Лендлорд. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://landlord.ua/news/eksport-ukrainskoi-lokhyny-perevyshchyv-2-tys-tonn-serednia-vartist-6-ievro-za-kh/.

51. Ірга [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D1%80%D0%B3%D0%B0.

52. Токарчук Д.М. Виробництво і використання біогазу в Україні: економічні і соціальні перспективи // Д.М. Токарчук, О.В. Яремчук // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету 2013. – Збірник 22. Том 3. – С. 338-346

ДОДАТКИ

Додаток А

Основні економічні показники ДСС «Білоцерківська

Форма N50-сг
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом № 145
Національної академії аграрних наук
України
від 29.11.2013 року

			коди
Сільськогосподарське підприємство	БІЛОЦЕРКІВСЬКА ДОСЛІДНО-СЕЛЕКЦІЙНА СТАНЦІЯ ІНСТИТУТУ БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР І ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ	за ЄДРПОУ	00494427
Територія КИЇВСЬКА		за КОАТУУ	3220483301
Форма власності ДЕРЖАВНА		за СПОДУ	31
Орган державного управління Національна академія аграрних наук України		за КВЕД	3144
Вид економічної діяльності Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур			01.11
Адреса вулиця Центральна, буд. 1, с. МАЛА ВІЛЬШАНКА, БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 09175			

ОСНОВНІ ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА
ЗА 2018 РІК

Кількість підприємств, що звітували (460) 1

Додаток Б

Показники фінансово-економічної діяльності ДСС «Білоцерківська

ництво і реалізація сільськогосподарської продукції

Види продукції	Код	Зібрана площа,га середньо-річне поголів'я, гол.	Виробництво продукції		Вироб-нича собівар-тість основної продук-ції, усього тис.грн.	Собівар-тість основної продукції на одини-цю виду продукції, грн. коп.	Прямі затрати праці на продук-цію усього, тис. люд.-год.	Реалізація продукції (робіт, послуг)				
			Усього	на 1 га, ц; на 1 корову, кг; на 1 гол. середн. доб. прирости, г				У фаин-ній масі, ц	собівар-тість реалізо-ваної продук-ції, тис.грн.	чистий доход (вируч-ка) від реалі-зації, тис.грн.	Фінансові результати	
											прибу-ток, тис.грн.	збиток, тис.грн.
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Продукція рослинництва Всього(сума рядків)0020,0030, 0040,0041,0042,0043,0044,0045, 0046,0050-0070,0071,0075,0080, 0090,0095,0100,0105,0110,0115, 0116,0118,0119, 0120	0010	X	X	X	47 369	X	215	X	47 249	63 926	16 677	-
Зерн. і зерноб. - всього (без кукуруд)	0020	1 575	64 778	41,1	22 145	341,86	93	54 583	21 732	27 266	5 534	-
озимі зернові	0021	926	47 720	51,5	15 255	319,68	50	37 401	13 668	17 232	3 564	-
з них: пшениця озима	00211	926	47 720	51,5	15 255	319,68	50	37 401	13 668	17 232	3 564	-
жито озиме	00212	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ячмінь озимий	00213	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ін.озимі культури	00214	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ярові зернові (без кукурудзи)	0022	216	6 920	32,0	2 148	310,40	15	7 913	3 281	4 216	935	-
з них: пшениця яра	00221	1	11	11,0	3	272,73	1	-	-	-	-	-
гречка	00222	112	2 129	19,0	1 083	508,69	4	4 544	2 322	2 533	211	-
ячмінь ярий	00223	83	3 777	45,5	895	236,96	6	2 875	789	1 504	715	-
овес ярий	00224	20	1 003	50,2	167	166,50	4	494	170	179	9	-

Додаток В

ництво і реалізація сільськогосподарської продукції

Види продукції	Код	Зібрана площа,га середньо-річне поголів'я, гол.	Виробництво продукції		Вироб-нича собівар-тість основної продук-ції, усього тис.грн.	Собівар-тість основної продукції на одини-цю виду продукції, грн. коп.	Прямі затрати праці на продук-цію усього, тис. люд.-год.	Реалізація продукції (робіт, послуг)				
			Усього	на 1 га, ц; на 1 корову, кг; на 1 гол. середн. доб. прирости, г				у фізич-ній масі, ц	собівар-тість реалізо-ваної продук-ції, тис.грн.	чистий доход (вируч-ка) від реалі-зації, тис.грн.	Фінансові результати	
											прибу-ток тис.грн.	збиток тис.грн.
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Продукція рослинництва Всього(сума рядків)0020,0030, 0040,0041,0042,0043,0044,0045, 0046,0050-0070,0071,0075,0080, 0090,0095,0100,0105,0110,0115, 0116,0118,0119, 0120	0010	X	X	X	47 369	X	215	X	47 249	63 926	16 677	-
Зерн. і зерноб. - всього (без кукуруд)	0020	1 575	64 778	41,1	22 145	341,86	93	54 583	21 732	27 266	5 534	-
озимі зернові	0021	926	47 720	51,5	15 255	319,68	50	37 401	13 668	17 232	3 564	-
з них: пшениця озима	00211	926	47 720	51,5	15 255	319,68	50	37 401	13 668	17 232	3 564	-
жито озиме	00212	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ячмінь озимий	00213	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ін.озимі культури	00214	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ярові зернові (без кукурудзи)	0022	216	6 920	32,0	2 148	310,40	15	7 913	3 281	4 216	935	-
з них: пшениця яра	00221	1	11	11,0	3	272,73	1	-	-	-	-	-
гречка	00222	112	2 129	19,0	1 083	508,69	4	4 544	2 322	2 533	211	-
ячмінь ярий	00223	83	3 777	45,5	895	236,96	6	2 875	789	1 504	715	-
овес ярий	00224	20	1 003	50,2	167	166,50	4	494	170	179	9	-

Додаток Д

Види продукції	Код	Зібрана площа,га середньо-річне поголів'я, гол.	Виробництво продукції		Вироб-нича собівар-тість основної продук-ції, усього тис.грн.	Собівар-тість основної продукції на одини-цю виду продукції, грн. коп.	Прямі затрати праці на продук-цію усього, тис. люд.-год.	Реалізація продукції (робіт, послуг)				
			Усього	на 1 га, ц; на 1 корову, кг; на 1 гол. середн. доб. прирости, г				у фізич-ній масі, ц	собівар-тість реалізо-ваної продук-ції, тис.грн.	чистий доход (вируч-ка) від реалі-зації, тис.грн.	Фінансові результати	
											прибу-ток тис.грн.	збиток тис.грн.
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Плоди (зерняткові, кісточкові)	0080	- 2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виноград	0090	- 2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ягоди	0095	- 2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хміль	0100	- 2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кормові коренеплоди і баштанні кормові	0105	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X	X
Багаторічні та однорічні трави, усього	0110	25	X	X	81	X	1	X	41	45	4	-
у тому числі: на сіно	01101	25	432	17,3	81	187,50	1	668	41	45	4	-
насіння	01102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
зелена маса	01103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кукурудза на силос, зелений корм та інші силосні культури	0115	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сінокоси природні, пасовища - усього	0116	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Силос	0118	X	-	X	-	-	-	X	X	X	X	X
Сінаж	0119	X	-	X	-	-	-	X	X	X	X	X
Інша продукція рослинництва	0120	X	X	X	614	X	15	X	728	734	6	-
2. Продукція тваринництва всього (сума рядків 0140-0210)	0130	X	X	X	241	X	1	X	-	-	-	-
у тому числі вирощування (в живій масі) великої рогатої худоби	0140	-	- 3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
свиней	0150	-	- 3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
овець та кіз	0160	30	8 3)	64	238	29 750,00	1	-	-	-	-	-
птиці	0170	-	- 3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2) Площа насаджень у плодоносному віці, га

3) без урахування відвісів та включаючи вагу приплоду

вага приплоду ВРХ (0141) -

вага приплоду свиней (0151) -

маса ягнят при відбивці (0161) 1

Додаток Ж

Види продукції	Код	Зібрана площа,га середньорічне поголів'я, гол.	Виробництво продукції		Виробнича собівартість основної продукції, усього тис.грн.	Собівартість основної продукції на одиницю виду продукції, грн. коп.	Прямі затрати праці на продукцію усього, тис. люд.-год.	Реалізація продукції (робіт, послуг)				
			Усього	на 1 га, ц; на 1 корову, кг; на 1 гол. середн. доб. прирости, г				у фізичній масі, ц	собівартість реалізованої продукції, тис.грн.	чистий дохід (виручка) від реалізації, тис.грн.	Фінансові результати: прибуток, тис.грн.	Фінансові результати: збиток, тис.грн.
	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
просо	00225	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
сорго	00226	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
рис	00227	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ін.ярі культури	00228	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
зернобобові	0023	433	10 138	23,4	4 742	467,75	28	9 269	4 783	5 818	1 035	-
в тому числі: горох	00231	319	8 352	26,2	3 533	423,01	23	7 144	3 215	3 272	57	-
ін.зерноб.культ	00232	114	1 786	15,7	1 209	676,93	5	2 125	1 568	2 546	978	-
Кукурудза на зерно	0030	283	24 045	85,0	5 483	228,03	15	26 712	6 037	9 920	3 883	-
Соняшник	0040	308	9 516	30,9	3 941	414,14	19	7 644	3 695	6 234	2 539	-
Соя	0041	365	10 106	27,7	3 876	383,53	21	8 750	3 519	7 327	3 808	-
Ріпак	0042	152	4 356	28,7	3 140	720,84	11	4 097	3 408	4 230	822	-
Ріпак ярий	0043	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Льон-довгунець (вирощув.) насіння	0044	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
соломка	0045	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
треста	0046	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Цукрові буряки (фабричні)	0050	291	122 556	421,2	8 089	66,00	40	122 556	8 089	8 170	81	-
Картопля	0060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Овочі відкритого грунту	0070	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Овочі закритого грунту	0071	- 1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баштан. продовол (кавуни,дині)	0075	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1) Площа, зайнята культурами згідно з оборотом, з якої і звітному році одержано урожай, квадратних метрів

Додаток К

Види продукції	Код	Зібрана площа,га середньорічне поголів'я, гол.	Виробництво продукції		Виробнича собівартість основної продукції, усього тис.грн.	Собівартість основної продукції на одиницю виду продукції, грн. коп.	Прямі затрати праці на продукцію усього, тис. люд.-год.	Реалізація продукції (робіт, послуг)				
			Усього	на 1 га, ц; на 1 корову, кг; на 1 гол. середн. доб. прирости, г				у фізичній масі, ц	собівартість реалізованої продукції, тис.грн.	чистий дохід (виручка) від реалізації, тис.грн.	Фінансові результати: прибуток, тис.грн.	Фінансові результати: збиток, тис.грн.
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Молоко	0180	- корів на початок року	- 4)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вовна	0190	16 овець на поч. року	- 4)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Яйця куряче (тис.штук)	0200	5) -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бджільництво: мед, кг	0201	6) 30	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Інша продукція бджільництва	0204	X	X	X	-	X	-	X	-	-	-	-
Ін. продукція тваринництва	0210	X	X	X	-	X	-	X	-	-	-	-
Послуги в рослинництві і тваринництві (крім ветеринарних)	0212	X	X	X	X	X	-	X	176	599	423	-
Продукція сільського господарства і послуги - всього (сума кодів 0010,0130, 0212)	0216	X	X	X	47 610	X	216	X	47 425	64 525	17 100	-
Продукція рибництва	0215	7) -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4) показується виробництво молока від корів основного молочного стада, а також вибракуваних основного стада і поставлених на відгодівлю
5) середньорічне поголів'я курей-несучок
6) кількість бджолосімей на початок року
7) площа водного дзеркала водойм, що використовуються для рибного господарства, га

Витрати по загиблих посівах	(0280)	-
Фактична вартість іншої продукції рослинництва: не включеної в коди 0020-0120 графа 2	(0281)	1 288
Фактична вартість іншої продукції тваринництва, не включеної в коди 0130 - 0210 графа	(0282)	-
Рентабельність сільськогосподарського підприємства	(0290)	36
Усього вирощено худоби і птиці в живій масі, ц	(0310)	8
із гр.7 а тому числі реалізовано насіння с.-г. культур високих репродукцій	(0320)	9 996
Зернові - всього, ц	(0321)	-
Соняшник, ц	(0322)	-
Картопля, ц	(0323)	-
Насіння цукрових буряків, ц	(0324)	-
Насіння овочевих культур, ц	(0325)	-
Насіння багаторічних трав, ц	(0326)	-
Інші культури: кукурудза	(0327)	-
сої	(0328)	-
ріпак	(0329)	-
льон		-

Додаток Л

Довідка 1. Витрати на основне виробництво

Елементи витрат	Код	Всього на основне виробництво	У т.ч. на виробництво продукції	
			рослинництва	тваринництва
А	Б	1	2	3
Витрати на оплату праці	0280	10 649	10 521	128
Відрахування на соціальні заходи	0285	2 343	2 315	28
Матеріальні витрати, які увійшли в собівартість продукції (сума кодів 0291 - 0299)	0290	33 730	33 489	65
у тому числі:				
насіння та посадковий матеріал	0291	3 132	3 132	X
корми	0292	35	X	35
з них корми покупні	02921	-	X	-
інша продукція сільського господарства (гній, підстилка, яйця для інкубації)	0293	1 302	1 302	-
мінеральні добрива	0294	5 633	5 633	X
нафтопродукти	0295	6 955	6 954	1
електроенергія	0296	907	888	19
паливо	0297	-	-	-

(тис.гривень)

Елементи витрат	Код	Всього на основне виробництво	У т.ч. на виробництво продукції	
			рослинництва	тваринництва
А	Б	1	2	3
запасні частини, ремонтні та будівельні матеріали для ремонту	0298	2 802	2 793	9
оплата послуг і робіт, що виконані сторонніми організаціями, та інші матеріальні витрати	0299	12 964	12 787	1
Амортизація	0340	1 259	1 239	20
Інші операційні витрати	0345	1 136	1 136	-
в тому числі орендна плата за:				
земельні частки (паї)	0346	-	-	X
майнові паї	0347	-	-	-
витрати на обов'язкове страхування посівів	0348	-	-	X
Всього витрат (сума кодів 0280, 0285,0290, 0340, 0345)	0355	49 117	48 700	241

(тис. грн.)

Довідка 2. Вартість активів і середньооблікова кількість працівників

(тис.гривень)

Назва показника	Код	Одиниця виміру	Всього
А	Б	В	1
Середньорічна вартість активів	0395	тис. грн	35 580
Середньооблікова кількість штатних та позаштатних працівників, зайнятих у сільськогосподарському виробництві для обчислення продуктивності праці - всього (сума кодів 0410-0411)	0400	чол.	119
в тому числі: в рослинництві	0410	чол.	116
в тваринництві	0411	чол.	3
Середньорічна кількість працівників підприємства	0420	чол.	143
Фонд оплати праці	0430	тис.грн.	12 103

Довідка 3. Землекористування протягом звітного року

(гектарів)

	Код	Всього	Крім того, взято в оренду	Збільшення +, зменшення -, площі проти минулого року
А	Б	1	2	3
Загальна земельна площа	0440	3 387	-	-
Усього сільськогосподарських угідь	0450	3 192	-	-
із них:				
рілля	0451	3 090	-	-
сінокоси	0452	64	-	-
пасовища	0453	38	-	-
багаторічні насадження	0454	-	-	-
Площа лісу	0455	32	-	-
Ставки й водоймища	0456	6	-	-
Наявність зрошуваних земель	0457	-	-	-
Наявність осушених земель	0458	-	-	-
Землі, що здані господарством в оренду	0459	-	-	-

Додаток М

А	Код	Кількість	Ціна, грн.	Вартість тис.грн
	Б	1	2	3
тукосуміш	4520			-
амофосфат	4530			-
кристалін	4540			-
азофоска	4550			-
Засоби захисту рослин				-
інсектициди, кг	4560			-
л	4570	1516	555	841
фунгіциди, кг	4580			-
л	4590	3625	776	2 812
гербіциди, кг	4600	20	2350	47
л	4610	13563	334	4 537
регулятори росту рослин, кг	4620			-
л	4630	40	475	19
інші пестициди, кг	4640			-
л	4650	8719	64	562
Сільськогосподарська техніка, техніки, що знаходиться в оренді чи лізингу (нова) штук (без урахування				
Трактори всіх видів (сума кодів 4670, 4700, 4730, 4760)	4660	1	X	987
з них потужністю менше 40 кВт	4670			-
від 40 до 60 кВт	4700			-
від 60 до 100 кВт	4730			-
понад 100 кВт	4760	1	987000	987
Плуги	4790			-
Культиватори	4800	1	431000	431
Борони	4810	2	51500	103
Сівалки (без тукових)	4820			-
Розкидачі гною і добрив (екл. сівалки тукові)	4830			-

А	Код	Кількість	Ціна, грн.	Вартість тис.грн
	Б	1	2	3
Машини і пристрої для поливу	4840			-
Водяні насоси і насосні станції	4870			-
Сінокосарки	4900			-
Жатки валкові	4910			-
Прес-пакувальники, включаючи прес-підбирач	4920	1	138000	138
Комбайни зернозбиральні	4930			-
Комбайни кукурудзозбиральні	4960			-
Комбайни кормозбиральні	4990			-
Комбайни бурякозбиральні	5020			-
Молотарки	5050			-
Сортувальні і калібрувальні машини і механізми	5060			-
Машини для збирання овочів і баштанних культур	5070			-
Машини для збирання плодів, ягід, винограду	5080			-
Зерноочисні машини	5090			-
Доїльні установки та апарати	5100			-

Додаток Н

Довідка 4. Державна підтримка сільського господарства

А	Код Б	За рахунок бюджетних дотацій 1	За рах. податку на додану вартість 2
Отримано коштів за звітний рік всього (сума кодів 0501, 0271, 0710, 0720)	0500	-	-
в тому числі			
для підтримки виробництва продукції рослинництва (сума кодів 0502, 0504, 0506-0509)	0501	-	-
озимих зерн.культур	0502	-	X
у т.ч. пшениці	0503	-	X
ярових зернових та зернобобових культур	0504	-	X
у т.ч. пшениці	0505	-	X
ріпаку (озимого і ярого)	0506	-	X
льону-довгунця	0507	-	X
конопель	0508	-	X
іншої продукції	0509	-	X

(тис.грн)

А	Код Б	За рахунок бюджетних дотацій 1	За рах. податку на додану вартість 2
для розвитку тваринництва (сума кодів 0273-0276)	0271	-	-
за велику рог.худобу	0273	-	-
за свиней	0274	-	-
за птицю всіх видів	0275	-	-
за молоко	0272	-	-
за інше в тваринництві	0276	-	-
для здійснення заходів з відтворення водних живих ресурсів	0710	-	X
за ін. видами (напрямками) державної підтримки	0720	-	X

Довідка 5. Структура виробничої собівартості за видами сільськогосподарської продукції

1. Продукція рослинництва

(тис.грн.)

	Код	Виробнича собівартість всього, (гр.3 розділу 1) (2+8+9)	У тому числі: прямі матеріальні витрати (3+4+5+6+7)	з них: насіння та посадковий матеріал	мінеральні добрива	пальне і мастильні матеріали	оплата послуг і робіт сторонніх організацій	решта матеріальних витрат	прямі витрати на оплату праці	інші прямі витрати та загальновиробничі витрати - всього (10+11+12)	з них: амортизація необоротних активів	відрахування на соціальні заходи	решта ін. прямих та загальновиробничих витрат
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Пшениця	0601	15 258	10 493	784	1 765	3 343	2 677	1 924	3 296	1 469	388	725	356
Жито	0602	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кукурудза на зерно	0603	5 483	3 770	428	84	783	2 234	241	1 185	528	139	261	128
Ячмінь	0604	895	616	56	37	128	101	294	193	86	23	42	21
Овес	0605	167	115	15	19	23	27	31	36	16	4	8	4
Соняшник на зерно	0606	3 941	2 711	251	390	563	1 063	444	851	379	100	187	92
Соя	0607	3 876	2 666	389	446	554	848	429	837	373	99	184	90
Ріпак	0608	3 140	2 177	202	260	448	1 210	57	661	302	80	149	73
Насіння льону-довгунця	0609	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Цукрові буряки (фабричні)	0610	8 089	5 545	496	1 077	709	3 121	142	1 760	784	207	387	190
Хміль	0611	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Додаток П

4. Державна підтримка сільського господарства

	Код	За рахунок бюджетних дотацій	За рах. податку на додану вартість
А	Б	1	2
Отримано коштів за звітний рік всього (сума кодів 0501, 0271, 0710, 0720)	0500	-	-
в тому числі			
для підтримки виробництва продукції рослинництва (сума кодів 0502, 0504, 0506-0509)	0501	-	-
озимих зерн.культур	0502	-	X
у т.ч. пшениці	0503	-	X
ярових зернових та зернобобових культур	0504	-	X
у т.ч. пшениці	0505	-	X
ріпаку (озимого і ярого)	0506	-	X
льону-довгунця	0507	-	X
конопель	0508	-	X
іншої продукції	0509	-	X

(тис.грн)

	Код	За рахунок бюджетних дотацій	За рах. податку на додану вартість
А	Б	1	2
для розвитку тваринництва (сума кодів 0273-0276)	0271	-	-
за велику рог.худобу	0273	-	-
за свиней	0274	-	-
за птицю всіх видів	0275	-	-
за молоко	0272	-	-
за інше в тваринництві	0276	-	-
для здійснення заходів з відтворення водних живих ресурсів	0710	-	X
за ін. видами (напрямками) державної підтримки	0720	-	X

Довідка 5. Структура виробничої собівартості за видами сільськогосподарської продукції

1. Продукція рослинництва

(тис.грн.)

	Код	Виробнича собівартість всього, (гр.3 розділу 1) (2+8+9)	У тому числі										
			прямі матеріальні витрати (3+4+5+6+7)	з них					прямі витрати на оплату праці	інші прямі витрати та загально-виробничі витрати - всього (10+11+12)	з них		
				насіння та посадковий матеріал	мінеральні добрива	пальне і мастильні матеріали	оплата послуг і робіт сторонніх організацій	решта матеріальних витрат			амортизація необоротних активів	відрахування на соціальні заходи	решта ін. прямих та загальновиробничих витрат
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Пшениця	0601	15 258	10 493	784	1 765	3 343	2 677	1 924	3 296	1 469	388	725	356
Жито	0602	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кукурудза на зерно	0603	5 483	3 770	428	84	783	2 234	241	1 185	528	139	261	128
Ячмінь	0604	895	616	56	37	128	101	294	193	86	23	42	21
Овес	0605	167	115	15	19	23	27	31	36	16	4	8	4
Соняшник на зерно	0606	3 941	2 711	251	390	563	1 063	444	851	379	100	187	92
Соя	0607	3 876	2 666	389	446	554	848	429	837	373	99	184	90
Ріпак	0608	3 140	2 177	202	260	448	1 210	57	661	302	80	149	73
Насіння льону-довгунця	0609	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Цукрові буряки (фабричні)	0610	8 089	5 545	496	1 077	709	3 121	142	1 760	784	207	387	190
Хміль	0611	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Додаток Р

БАЛАНС ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

(центнерів)

	Код	Наявність на початок року	Надходження		Витрати							Наявність на кінець року (гр.1+гр.2-гр.4)
			всього	у т.ч. куплено та інші надходження	усього (сума граф 5-10)	у тому числі:						
						продано всього (вкл. повернення позик)	на годівлю худоби та птиці	на насіння	передано в переробку	втрати при зберіганні	інші витрати	
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Зернові та зернобобові культури - всього *(більше або дорівнює сумі кодів 02-06)*	01	15175	89032	209	85690	81295	58	4059	278			18517
у тому числі пшениця	02	5851	47731		40924	37401		3358	165			12658
жито	03											
кукурудза на зерно	04	3267	24204	159	26929	26712	58	159				542
ячмінь	05	563	3817	40	3195	2875		310	10			1185
овес	06	654	1013	10	600	494		106				1067
Цукрові буряки (фабричні і на корм худоби)	07		122556		122556	122556						
Соняшник	08	326	9516		7893	7644		141	108			1949
Соя	09	864	10362	256	9526	8750		776				1700
Ріпак	10	3	4363	7	4363	4097		7			259	3
Картопля	11											
Овочі	12											
Баштанні продовольчі культури	13											
Плоди і ягоди, включаючи цитрусові, субтропічні та горіхоплідні	14											
Виноград	15											
Борошно, крупи та інші продукти переробки зерна	16	129	183		155	100	10		37		8	157
Олія рослинна	17	14	35		31	30					1	18
Молоко	18											
Вовна всяка (фізична вага)	19											
Яйця всіх видів птиці, *тис.штук*	20											

Додаток С

	Код	Наявність на початок року	Надходження		Витрати							Наявність на кінець року (гр.1+гр.2+гр.3-гр.4)
			всього	у т.ч. куплено та інші надходження	усього (сума граф 5-10)	у тому числі:						
						продано всього (вкл. повернення позик)	на годівлю худоби та птиці	на насіння	передано в переробку	втрати при зберіганні	інші витрати	
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Мед	21	1										1
Кормові коренеплоди та кормові баштанні	22											
Сіно всяке	23	136	432		212	114	98					356
Солома озима та яра, полова (без стебел кукурудзи)	24	144	58164		58198	554	20				57624	110
Силос	25											
Сінаж	26											
Комбікорми	27											

Довідково.

З рядка 01 (графа 8) - перероблено зерна на комбікорми, кормові суміші та гранули (28) _____ *центнерів.*

Додаток Т

Довідка 10. Рух поголів'я тварин і птиці (голів)

Види і групи тварин та птиці	Код	Наявність на початок року	Надходження		Вибуття		Наявність на кінець року
			всього	в т.ч. приплід	всього	в т.ч. продаж племін. худоби і птиці	
А	Б	1	2	3	4	5	6
Велика рогата худоба, всього	0590	-	-	-	-	-	-
з них корови (молочні)	0591	-	-	X	-	-	-
в т.ч. велика рогата худоба м'ясного напрямку	0592	-	-	X	-	-	-
з них корови	0593	-	-	X	-	-	-
Свині	0600	-	-	-	-	-	-
з них основні свиноматки	0601	-	-	X	-	-	-
Вівці	0610	16	42	42	13	-	45
Птиця	0620	-	-	-	-	-	-
Коні	0630	1	-	-	-	-	1

Довідка 11. Об'єкти житлово-комунального і соціально-культурного призначення

Найменування показника	Код рядка	Кількісні показники		Вартісні показники			
				Первісна вартість		Доходи	Витрати
		на початок року	на кінець року	на початок року	на кінець року	за рік	за рік
А	Б	1	2	3	4	5	6
Площа житлового фонду (кв.м)	0760	368	368	453	453	-	11
Кількість ліжок у гуртожитках	0770	20	20	223	223	-	87
Об'єкти комунального господарства	0780	X	X	289	289	-	8
Об'єкти соціально-культурного призначення	0790	X	X	348	348	-	417
Разом	0800	X	X	1 313	1 313	-	523

Укладено договорів оренди	(0810)	-
Загальна площа, яка здається в оренду	(0820)	-
Орендна плата за здані в оренду приміщення	(0830)	-
Заборгованість по орендній платі	(0840)	-

Довідка 12. Наявність і стан сільськогосподарської техніки

(штук)

Назва сільськогосподарської техніки	Код	Наявність на 1.01. 2018 р.	Наявність на 1.01. 2019 р.	У тому числі справних
А	Б	1	2	3
Трактори	0820	35	33	30
в тому числі гусеничні	0821	1	1	1
Автомобілі	0830	31	31	28
в тому числі вантажні автомобілі, включаючи пікапи, фургони на шасі легкових автомобілів	0831	21	21	18
Зернозбиральні комбайни усіх марок	0840	1	1	-
Тракторні причепи	0850	7	7	7
Кормозбиральні комбайни, включаючи силосозбиральні	0860	2	1	1
Кукурудзозбиральні комбайни	0870	-	-	-
Бурякозбиральні комбайни (без гичкозбиральних)	0880	-	-	-
Картоплезбиральні комбайни	0890	-	-	-

Звіт подібності

UNICHECK

Ім'я користувача:
Менеджменту Шевчук Євген

ID перевірки:
1005254432

Дата перевірки:
28.11.2020 01:30:25 EET

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
28.11.2020 20:16:35 EET

ID користувача:
100005718

Назва документа: **Кузьмук Олег Володимирович_КМР**

Кількість сторінок: **77** Кількість слів: **18158** Кількість символів: **108993** Розмір файлу: **1.20 MB** ID файлу: **1005377458**

7.77% Схожість

Найбільша схожість: **2.08%** з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: **1005377467**)

4.52% Джерела з Інтернету | 166 ..... Сторінка 79

4.83% Джерела з Бібліотеки | 407 ..... Сторінка 81

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

90.8% Вилучень

Деякі джерела вилучено автоматично (фільтри вилучення: кількість знайдених слів є меншою за **8 слів** та **0%**)

Немає вилучених Інтернет-джерел

90.8% Вилученого тексту з Бібліотеки | 1 ..... Сторінка 81

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи | 7

Додаток У

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Кафедра менеджменту

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА
Кузьмука Олега Володимировича
ОПП «Менеджмент агробізнесу»
на 2019-2020 рр.

№	Вид науково-дослідної роботи	Термін виконання	Результат виконання
1	Участь у Міжнародній студентській науковій конференції«Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень»	02 листопала 2020 р.	Тези: Менеджмент стартап-проєктів в агробізнесі Сертифікат учасника.

«_____» _____ 20___ р. _____ _____
(підпис) *(прізвище, ініціали)*

Копія тез доповіді

МЕНЕДЖМЕНТ СТАРТАП-ПРОЕКТІВ В АГРОБІЗНЕСІ

Кузьмук Олег Володимирович

здобувач вищої освіти факультету економіки та управління

Київського національного економічного університету імені В.П. Гетьмана

Україна

В сучасному світі доволі швидко відбуваються зміни у сфері бізнесу, пов'язані із розвитком та появою нових конкурентів на ринку, зі зростанням попиту на інноваційні товари, постійним розвитком інформаційних технологій, виходом компаній на нові ринки.

Наразі інноваційна сфера досить успішно розвивається і створення нового бізнесу можна розглядати, як свого роду стартап-проект, адже проект визначається як інноваційний[1].Саме тому, вважаємо, що обрана тема є вкрай важливою для подальшого розвитку бізнес середовища, та актуальною в рамках даного дослідження.

На сьогодні саме малі інноваційні підприємства, що пропонують нові продукти, технології та бізнес-моделі, мають яскраво виражену тенденцію до зростання, відкривають нові ринки та диверсифікують технологічний базис економіки. Від того, наскільки швидко розвиваються ці підприємства, в значній мірі залежить те, як буде реалізований інноваційний потенціал економіки в цілому [2].

За допомогою методів аналогії та контрольних запитань, ми стимулювали пошук ідей. Протягом останніх 10 років, обсяги продажів ягід зросли в декілька разів і основим фактором збільшення попиту є те, що ягоди стали невід'ємною частиною здорового харчування. Тенденції населення планети до здорового харчування, а також різні відомості експертів про корисність споживання ягід

протягом усього року, стимулюють їх загальний обсяг вирощування і переробки. Українці ж, в свою чергу споживають набагато менше ягід ніж наші західні сусіди, хоча за обсягом вирощування випереджають. Це зумовлено тим, що більшість нашого населення сприймають дані продукти в більшій мірі як десерт, а не звичну буденну їжу. До того ж, зважаючи на сезонність даних продуктів, не завжди є можливість купувати ягоди не в літню пору року, аби підтримувати міцний імунітет. Саме через це, ми дійшли висновку, що актуальним для одного з підприємств групи «Астарта», буде вирощування і переробка з подальшим фасуванням у тюбики ще досить невідомої культури як ірга. Це дасть змогу кінцевим споживачам дізнатися, скуштувати і додати в постійний раціон харчування новий продукт і без затруднень купувати його у будь-яку пору року.

Ми обрали одне із дочірніх підриємств групи «Астарта», а саме ТОВ «Житниця Поділля». Дана компанія була обрана головно через своє географічне положення, Хмельницьку область, де одні із найсприятливіших умов для вирощування ягід в Україні (рис. 1).

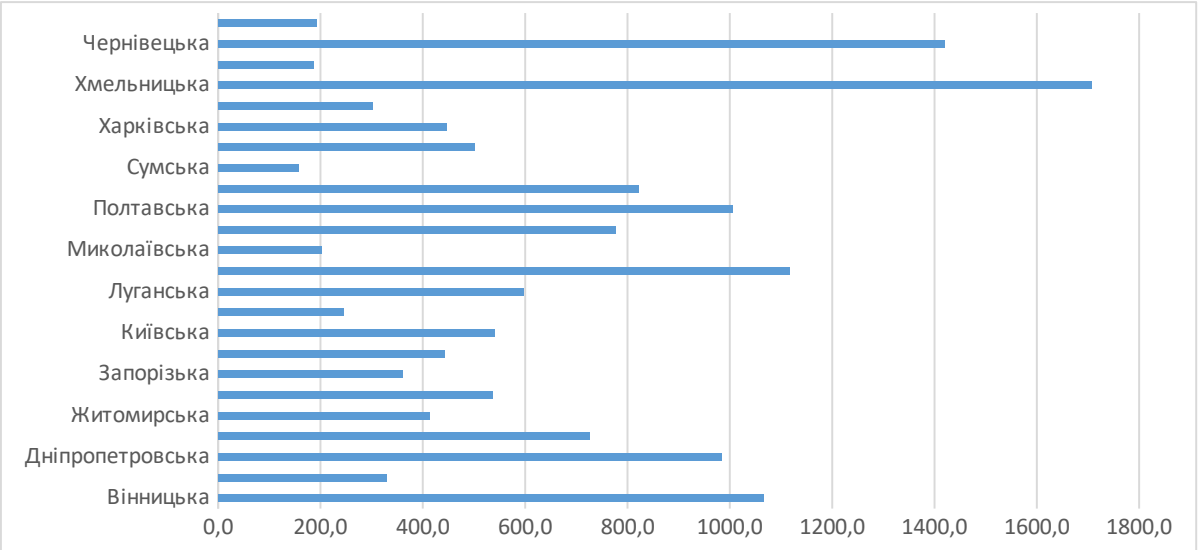

Рис 1. **Динаміка обсягу виробництва культур плодових та ягідних на 01 жовтня 2020 року тис.ц.**

дані сформовано з [3]

Загалом на початковому етапі планується:

- придбання і засадження кущів ірги на 1 га землі;
- спорудження будівлі і купівля устаткування для переробки, пакування і зберігання готової продукції;
- проведення досліджень з якості і безпеки продукції;
- налаштування каналів збуту.

Далі було обраховано інвестиційні та постійні витрати, які понесе за собою даний проект. В результаті цього, ми оцінили доцільність реалізації «Serber dose» за допомогою показників чистої поточної вартості, періоду окупності інвестицій і коефіцієнту ефективності інвестицій (табл. 1).

Таблиця 1 - Прогноз руху грошових потоків тис.грн

Роки Стаття	0	1	2	3	4	5
Операційна д-сть						
Надходження		2160,0	2100,0	2990,0	2400,0	3150,0
Виплати		1135,9	1280,0	1430,0	1490,0	1740,0
Чистий грошовий потік		1024,10	820,0	1560,0	910,0	1410,0
Інвестиційна д-сть						
Надходження	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1130,42
Виплати	3233,0					
ЧГП	-3233,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1130,42
ЧГП опер.+інвест	-3233,0	1024,10	820,0	1560,0	910,0	2540,42
К. дисконт. 20%	1	0,89	0,79	0,71	0,63	0,56
Дисконтований ЧГП	-3233	911,45	647,80	1107,60	573,30	1422,63
Накопичений ДЧГП	-3233	-2321,6	-1673,76	-566,15	7,15	1429,78

Джерело: [авторська розробка]

Таким чином, виходячи з даних таблиці:

(NPV) чистий грошовий потік становить 1429,78 тис.грн, а це більше одиниці, тобто проект є ефективним.

(ДП) Дисконтований період окупності = 3+(566,15/573,30) = 3.9роки.

(PI) Коефіцієнт ефективності інвестицій = 4662,78/3233,0 =1.44 ≥ 1, тобто інвестування коштів підприємством в даний проект буде ефективним.

Тож, реалізація проекту «Serber dose» є доволі перспективною ідеєю для ТОВ «Житниця Поділля», оскільки підприємство володіє значними земельними угіддями та фінансовими ресурсами, а географічне розташування дозволить зручно доставляти продукцію в найближчі міста, а згодом, можливо, і у віддалені куточки України.

Список літератури:

1. Мрихіна О. Б. Перспективи стартап-компаній у контексті конкурентоспроможного розвитку українського ринку високих технологій / 4 О. Б. Мрихіна, А. Р. Стояновський, Т. І. Міркунова // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 9. – С. 215–225.

2. Інноваційний розвиток підприємства [Електронний ресурс] / П. П.Микитюк, Ж. Л. Крисько, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, О. Ф. Скочиляс. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: https://www.nung.edu.ua/files/attachments/pdf.

3. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/.